WIEŚĆ O KSIĄŻCE

BIULETYN INFORMACYJNY PAŃSTWOWEGO WYDAWNICTWA KSIĄŻEK SZKOLNYCH WE LWOWIE

NR 6

WRZESIEŃ—PAŹDZIERNIK 1938

OD WYDAWNICTWA

Numer niniejszy poświęcamy przeglądowi naszego dorobku wydawniczego w dziedzinie lektur pomocniczych i uzupełniających dla szkół średnich ogólnokształcących oraz szkół zawodowych wszelkiego typu. Na pierwszy plan wysuwają się tu wielkie cykle popularno-naukowe: Wielka Biblioteka Historyczna, Kultura Polska i Obca, Grecja i Rzym, Biblioteka Potrójnego Węzła, Biblioteka Fizyczna, Ludzie i Praca oraz parę innych.

Poza tym zawiera numer omówienia dwuch cykli o charakterze specjalnym: Poradnika Uczniowskiego oraz Zbioru Przepisów w Zakresie Administracji Szkolnictwa.

Równocześnie z numerem niniejszym ukazują się katalogi naszych podręczników dla szkół powszechnych, średnich i zawodowych oraz katalog lektur zaaprobowanych przez Ministerstwo WR i OP, na który zwracamy szczególną uwagę P. T. Nauczycielstwa ze względu na podane w nim nader pożyteczne a trudno na ogół dostępne przepisy Ministerstwa o bibliotekach szkolnych.

W każdej księgarni można otrzymać bezpłatnie pełny katalog nakładowy Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych we Lwowie.

WIELKA BIBLIOTEKA HISTORYCZNA

Cykl ten składa się z niewielkich monografij popularnonaukowych przeznaczonych do użytku młodzieży licealnej oraz szerszych kół inteligencji.

Materiał rzeczowy wydawnictwa odpowiada najnowszym zdobyczom nauki, ujęty jest jednak w formę przejrzystą i prostą, dla każdego dostępną.

Poszczególne monografie opracowane są przez najlepszych znawców przedmiotu.

Wielka Biblioteka Historyczna obejmie całość najważniejszych zagadnień z historii powszechnej i Polski od upadku starożytności do doby współczesnej.

Dotychczas ukazały się:

ANTONI KUDŁAWIEC: **ODKRYCIA GEOGRAFICZNE.** Zarys historyczny. Str. 122+2 nlb., 22 ilustracje. Cena zł . . 2,20

TADEUSZ MANTEUFFEL: **FEODALIZM.** Str. 48+2 nlb., 12 ilustracji. Cena zł 0,90

MARIAN HENRYK SEREJSKI: **NARODZINY ŚREDNIOWIECZNEJ EUROPY.** Str. 116+2 nlb., 21 ilustracji. Cena zł . . 2,—

MIECZYSŁAW ŻYWCZYŃSKI: **PAPIESTWO I PAPIEŻE ŚREDNIOWIECZA.** Str. 101+2 nlb., 7 ilustracji. Cena zł . . 1,80

W druku:

KAZIMIERZ HARTLEB: **OSTATNI JAGIELLONOWIE.**

STEFAN INGLOT: **WIEŚ W WIEKACH ŚREDNICH.**

ZOFIA KRZEMICKA: **ROKOWANIA I TRAKTATY POKOJOWE 1914—1921.**

ADAM MORACZEWSKI: **WARSZAWA.** Zarys dziejów.

EDMUND OPPMAN: **POLSKIE RUCHY POWSTAŃCZE 1794—1864.**

ADAM PRÓCHNIK: **OBRONA LWOWA.**

WŁADYSŁAW TOMKIEWICZ: **JERZY OSSOLIŃSKI.**

WŁADYSŁAW TOMKIEWICZ: **KOZACZYZNA UKRAINNA.**

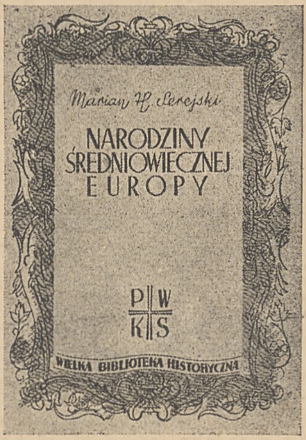
KAZIMIERZ ZAKRZEWSKI: **BIZANCJUM W ŚREDNIOWIECZU.**

MARIA ZŁOTORZYCKA: **IRREDENTA W ZABORZE ROSYJSKIM PO R. 1864.**

Dalsze tomy w przygotowaniu.

MARIAN HENRYK SEREJSKI: **NARODZINY ŚREDNIOWIECZNEJ EUROPY.** „Wielka Biblioteka Historyczna". Str. 116+2 nlb., 21 ilustracji. Cena zł . . . . . . 2,—

Praca dra Serejskiego omawia dzieje Europy Zachodniej w okresie od upadku cesarstwa rzymskiego do połowy w. IX.

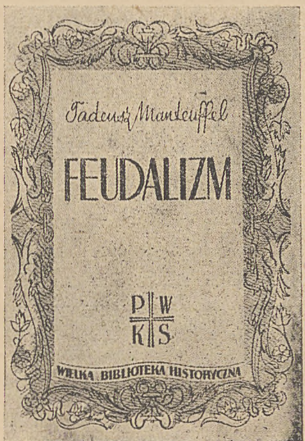

W 10 rozdziałach przedstawia autor rozkład dawnego imperium oraz długotrwały proces kształtowania się na jego gruzach nowych państw i narodów, aby zakończyć swoje wywody wnikliwą charakterystyką nowej kultury średniowiecznej Europy.

Wykład autora jest wyczerpujący i ciekawy, styl prosty i jasny.

Książkę zdobi szereg pięknych reprodukcyj pomników sztuki i architektury z okresu wczesnego średniowiecza.

TADEUSZ MANTEUFFEL: **FEODALIZM.** „Wielka Biblioteka Historyczna". Str. 48+2 nlb., 12 ilustracji. Cena zł . . 0,90

W czterech rozdziałach przedstawia autor powstanie, rozwój oraz upadek feodalizmu na Zachodzie, uwzględniając zarówno ustrojową jak i obyczajową stronę zagadnienia. Rozdział I omawia początki feodalizmu w związku z rozkładem imperium Karola Wielkiego i rozprzężeniem administracji państwowej, rozdział II — organizację feodalną i prawo feodalne, rozdział III — życie społeczne i gospodarcze w ramach ustroju feodalnego, rozdział IV — istotny zasięg feodalizmu w Europie średniowiecznej oraz niewłaściwość szafowania tym terminem dla określenia zbliżonych, ale w istocie swojej odmiennych, systemów społeczno-gospodarczych istniejących w innych epokach historycznych.

Całość pracy stanowi sumienne i wyczerpujące opracowanie zagadnienia oparte na najnowszej literaturze naukowej oraz własnych badaniach źródłowych autora.

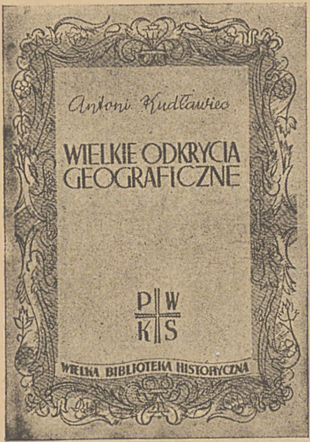
MIECZYSŁAW ŻYWCZYŃSKI: **PAPIESTWO I PAPIEŻE ŚREDNIOWIECZA.** „Wielka Biblioteka Historyczna". Str. 101+2 nlb., 7 ilustracji. Cena zł 1,80

Praca dra Żywczyńskiego omawia dzieje papiestwa i papieży od czasów Leona Wielkiego do „niewoli awiniońskiej". Autor uwzględnia w równej mierze tło powszechnodziejowe, jak i indywidualności wybitniejszych papieży, poświęcając szczególną uwagę takim postaciom, jak Grzegorz VII, Innocenty III czy Bonifacy VIII. Bardzo wyczerpująco przedstawione są stosunki Stolicy Apostolskiej z Polską.

Książka napisana barwnie i zajmująco zaopatrzona jest w szereg ciekawych ilustracji, tablicę chronologiczną oraz wykaz literatury przedmiotu w języku polskim.

ANTONI KUDŁAWIEC: **ODKRYCIA GEOGRAFICZNE.** Zarys historyczny. „Wielka Biblioteka Historyczna". Str. 122+2 nlb., 22 ilustracje. Cena zł 2,20

W sześciu rozdziałach przedstawia autor w sposób wyczerpujący i ciekawy dzieje odkryć geograficznych od czasów najdawniejszych po dni ostatnie.

Rozdział I omawia znajomość ziemi i odkrycia geograficzne dokonane w starożytności. Rozdział II poświęcony jest odkryciom wieków średnich, wyprawom Normanów, Arabów i Włochów oraz znaczeniu wypraw krzyżowych dla rozwoju wiedzy o ziemi. Rozdzał III omawia okres wielkich odkryć: ekspansję portugalską w Afryce i Azji, wyprawy Kolumba i Magellana, podboje hiszpańskie w Ameryce, działalność odkrywczą Francuzów, Anglików i Holendrów, wreszcie znajomość ziemi na przełomie wieków XVI i XVII. Rozdział IV, poświęcony odkryciom w. XVII i XVIII, opisuje odkrycie Australii i Polinezji, osadnictwo angielskie i francuskie w Ameryce Północnej oraz kolonizację rosyjską w Azji Północnej. Rozdział V opowiada o odkryciach w. XIX i XX w Afryce, Azji, Australii, Oceanii oraz Ameryce Północnej, środkowej i Południowej. Rozdział VI omawia wyprawy polarne w. XIX i XX.

Wywody autora ilustrują liczne dobrze dobrane ryciny oraz mapa postępu odkryć geograficznych i epokowych podróży odkrywczych.

Do książki dołączona została tablica chronologiczna ważniejszych odkryć oraz spis bibliografii w języku polskim.

KULTURA POLSKA I OBCA

Cykl ten przeznaczony dla młodzieży licealnej oraz szerszych kół inteligencji zawiera opracowania poszczególnych zagadnień i epok, które w sumarycznym ujęciu złożą się na całokształt dziejów kulturalnych.

W doborze tematów uwzględniono przede wszystkim te zagadnienia, brak opracowania których dawał się najdotkliwiej odczuć.

Poszczególne monografie opracowane są przez najlepszych znawców przedmiotu.

Każdy tomik jest obficie ilustrowany portretami oraz rzadkimi rycinami.

Cena książek w stosunku do ich wykwintnej szaty wydawniczej jest niewspółmiernie niska.

Dotychczas ukazały się:

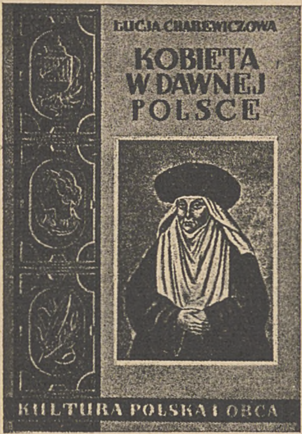
1. ŁUCJA CHAREWICZOWA: **KOBIETA W DAWNEJ POLSCE.** Str. 106+2 nlb., 18 rycin. Cena zł 1,80
2. STANISŁAW ŁEMPICKI: **OPIEKUNOWIE KULTURY W POLSCE.** Str. 90+1 nlb., 21 rycin. Cena zł 1,50
3. JÓZEF SKOCZEK: **STOSUNKI KULTURALNE POLSKI Z ZACHODEM W XV W.** Str. 86+1 nlb., 10 rycin. Cena zł 1,50
4. BRONISŁAW NADOLSKI: **KIERUNKI ROZWOJOWE DZIEJOPISARSTWA STAROPOLSKIEGO.** Str. 70+1 nlb., 30 rycin. Cena zł 1,50
5. ANTONI KNOT: **DZIEJE SZKOLNICTWA WOJSKOWEGO W POLSCE.** Str. 122+1 nlb., 48 rycin. Cena zł 2,20
6. BRONISŁAW NADOLSKI: **ROZKWIT LITERATURY NARODOWEJ W XVI WIEKU NA TLE ŻYCIA UMYSŁOWEGO W POLSCE.** Str. 143+1 nlb., 54 ryciny. Cena zł 2,40

W druku:

7. ŁUCJAN KURDYBACHA: **PROBLEMY PAŃSTWOWE W LITERATURZE POLSKIEJ W. XVI.**
8. JÓZEF SKOCZEK: **WYCHOWANIE I SZKOLNICTWO W ŚREDNIOWIECZNEJ POLSCE.**
9. JADWIGA ŁEMPICKA-GAMSKA: **TEATR W DAWNEJ POLSCE.**
10. ZDZISŁAW ŻYGULSKI: **ŻYCIE NA ZAMKU ŚREDNIOWIECZNYM.**
11. EWA MALECZYŃSKA: **PIASTOWIE A ZACHODNIA EUROPA.**
12. STANISŁAW HELSZTYŃSKI: **ANGLIA A POLSKA WIEK XV—XIX.**
13. KAZIMIERZ ARNOLD: **KULTURA MUZYCZNA W POLSCE.**
14. WŁADYSŁAW DZIEWANOWSKI: **UZBROJENIE W ROZWOJU DZIEJOWYM.**

Dalsze tomy w przygotowaniu.

ŁUCJA CHAREWICZOWA: **KOBIETA W DAWNEJ POLSCE DO OKRESU ROZBIORÓW.** „Kultura Polska i Obca". Tom I. Str. 106+2 nlb., 18 rycin. Cena zł 1,80

Po Kaczkowskim i Łozińskim otrzymaliśmy nowy obraz życia i działalności kobiety staropolskiej w opracowaniu wybitnej badaczki historii społecznej dra Ł. Charewiczowej. W 8 rozdziałach omawia autorka w sposób barwny i zajmujący ogólny układ życia kobiety staropolskiej, wychowanie, małżeństwo, zajęcia, uzdolnienia, zamiłowania, stosunek do książki oraz udział w piśmiennictwie, uwzględniając zarówno sferę szlachecką jak i mieszczańską. Treści książki dopełniają: indeks nazwisk oraz obfity wykaz literatury przedmiotu.

Książka ozdobiona szeregiem cennych rzadko spotykanych rycin stanowi tom pierwszy doskonale redagowanego cyklu „Kultura Polska i Obca" zawierającego rozprawy syntetyczne z dziedziny historii kultury.

„Z dobrą, źródłową znajomością rozległego przedmiotu przedstawia znana historyczka lwowska najbardziej interesujący wycinek kultury staropolskiej, trzymając się wszędzie tylko ustalonych faktów, a unikając wszelkiej frazeologii, znamionującej dawniejsze prace na ten temat".

„ILUSTROWANY KURIER CODZIENNY"

„Praca dr Charewiczowej przychodzi w samą porę... Autorka pierwsza podjęła trud syntetycznego przedstawienia losów kobiety polskiej w dawnych wiekach, dając bardzo treściwy zarys, który stanie się cenną pomocą w szkolnictwie". „KURIER WARSZAWSKI"

„Wizja historyczna autorki, kontrolowana długą pracą przygotowawczą i gruntowną wiedzą o przedmiocie, nie jest obiektywnie oschła. W zwartych, śmiałych skrótach ogarnia autorka całokształt zagadnienia kobiecości w starej Polsce, podkreślając w swoich badaniach indywiduum duchowo-fizyczne samej kobiety, ukryte w trwożliwym kompleksie niższości... Interpretacja tematu indywidualna i swoista należy do gatunku tych, które tworzą wyłom w dotychczasowych poglądach i pojęciach epoki, aby je nastawić na inny tor. Szata zewnętrzna książki wypadła starannie i pięknie pod względem artystyczno-graficznym". „POLSKA ZBROJNA"

Żądajcie katalogów i prospektów PWKS.

STANISŁAW ŁEMPICKI: **OPIEKUNOWIE KULTURY W POLSCE.** „Kultura Polska i Obca". Tom II. Str. 90+1 nlb., 21 rycin. Cena zł 1,50

Praca prof. Łempickiego stanowiąca pierwszy zarys syntetyczny dziejów mecenatu kulturalnego w Polsce omawia działalność opiekunów i protektorów kultury polskiej, od Kazimierza Wielkiego poczynając a na ostatnich, współczesnych nam twórcach wielkich fundacji kończąc.

Właściwe dzieje mecenatu kulturalnego w Polsce poprzedza treściwe omówienie początków jego i rozwoju w świecie starożytnym oraz w Europie średniowiecznej i nowożytnej.

Książkę zdobi cały szereg rzadkich portretów i rycin. Na specjalne uznanie zasługuje gustowna okładka według projektu Wacława Siemiątkowskiego.

„...na tak pełne treści przedstawienie popularne mógł się zdobyć tylko prof. Stanisław Łempicki".

„ILUSTROWANY KURIER CODZIENNY'

JÓZEF SKOCZEK: **STOSUNKI KULTURALNE POLSKI Z ZACHODEM W XV WIEKU.** „Kultura Polska i Obca": Tom III. Str. 86+1 nlb., 10 rycin. Cena zł 1,50

Praca dra Skoczka składa się z 6 rozdziałów. Rozdział I omawia przełom kulturalny zachodzący w Polsce XV w. pod wpływem humanizmu i renesansu. Rozdział II charakteryzuje rolę cudzoziemców w tym przełomie, rozdział III — osobę i działalność Kallimacha. Rozdział IV poświęcony jest wielkim soborom w. XV i ich znaczeniu dla kultury Polski, rozdział V — kulturze miast polskich. Ostatni wreszcie VI rozdział książki zawiera uwagi syntetyczne o stosunku Polski w. XV do kultury Zachodu i Południa. Treści broszury dopełniają bibliografia przedmiotu oraz indeks.

Książka napisana w sposób barwny i zajmujący ozdobiona jest szeregiem rzadkich portretów i rycin.

„Praca oświetla wiele momentów kultury polskiej w XV w."

„ILUSTROWANY KURIER CODZIENNY'

BRONISŁAW NADOLSKI: **KIERUNKI ROZWOJOWE DZIEJOPISARSTWA STAROPOLSKIEGO.** „Kultura Polska i Obca". Tom IV. Str. 70+1 nlb., 30 rycin. Cena zł 1,50

Książka dra Nadolskiego jest pierwszym zarysem syntetycznym rozwoju dziejopisarstwa staropolskiego od czasów najdawniejszych do rozbiorów Rzplitej. W sposób żywy i barwny opowiada nam autor o najdawniejszych zapiskach rocznikarskich, o pierwszych kronikarzach: Gallu Anonimie, Kadłubku i Janku z Czarnkowa, ojcu historiografii polskiej — Długoszu, historykach epoki renesansowej i saskiej, wreszcie o rozkwicie dziejopisarstwa za Stanisława Augusta.

„...sylwetki dawnych dziejopisarzy wyszły w tej książeczce nie tak „uczonej", jak grozi jej tytuł, wcale żywo... Świetne są zdjęcia kart tytułowych, portretów i ilustracji ze starych książek"... „ILUSTROWANY KURIER CODZIENNY'

ANTONI KNOT: **DZIEJE SZKOLNICTWA WOJSKOWEGO W POLSCE.** „Kultura Polska i Obca". Tom V. Str. 122+1 nlb., 48 rycin. Cena zł 2,20

Książka dra Knota omawia dzieje szkolnictwa i wychowania wojskowego w Polsce od czasów średniowiecza do Wielkiej Wojny. Opierając się na obfitej literaturze naukowej oraz własnych badaniach źródłowych charakteryzuje autor ogólnie wychowanie rycerskie w Polsce średniowiecznej oraz wysiłki w kierunku zorganizowania szkolnictwa wojskowego w wieku XVI i XVII, aby następnie przedstawić obszerniej rozwój polskich szkół wojskowych za Stanisława Augusta oraz dzieje ich w okresie porozbiorowym aż do powstania Legionów Piłsudskiego.

„Na 110 stronach pięknie wydanej broszury znajdujemy tyle interesującego materiału historycznego z dziejów naszej myśli wojskowej i obyczajów rycerskich, że trudno wprost w kilku słowach oddać jej niezwykle pouczającą treść". „GŁOS ORLĄT"

„Tytuł tej ładnej pouczającej książeczki uznać należy za szczupły, gdyż przedstawia ona całe staropolskie wychowanie rycerskie, począwszy od wieków średnich... Książkę zdobi blisko pół setki rycin trafnie dobranych i wyraźnie reprodukowanych". „ILUSTROWANY KURIER CODZIENNY'

GRECJA I RZYM

Cykl ten ma za zadanie dostarczenie źródłowych, ale podanych w przystępnej formie wiadomości o życiu starożytnych Greków i Rzymian.

Cykl zawierać będzie trzy serie:

1. Opracowania (oryginalne lub tłumaczone z obcych literatur popularno-naukowych) poszczególnych przejawów życia politycznego, społecznego, umysłowego, artystycznego, religijnego i obyczajowego starożytnych Greków i Rzymian.
2. Przekłady pisarzy łacińskich a zwłaszcza greckich.
3. Opracowania z dziedziny kulturalno-językowej.

Cykl, przeznaczony dla uczniów wyższych klas gimnazjów i liceów oraz szerokiego ogółu czytelników interesujących się kulturą klasyczną i jej wpływem na współczesną kulturę europejską a zwłaszcza polską, składać się będzie z niewielkich, tanich tomików opracowanych przez najwybitniejszych znawców przedmiotu.

Dotychczas ukazały się:

1. KAZIMIERZ MICHAŁOWSKI: **DELFY.** Str. 160, 83 ilustracje. Cena zł . . . . 4,—
2. JERZY MANTEUFFEL: **KSIĄŻKA W STAROŻYTNOŚCI.** Str. 120+1 nlb., 26 ilustracji. Cena zł . . . . . 3,—

W druku:

MICHAŁ KRECZMAR: **HISTORIA DEMOKRACJI ATEŃSKIEJ.**
TADEUSZ SINKO: **DOSKONAŁY GREK I RZYMIANIN.**
TADEUSZ SINKO: **OD FILANTROPII DO HUMANITARYZMU I HUMANIZMU.**

W przygotowaniu:

MICHAŁ KRECZMAR: **PRZEMYSŁ I HANDEL W STAROŻYTNOŚCI.**
KSAWERY OKRZAŃSKI: **ALEKSANDER WIELKI.**
LUDWIK PIOTROWICZ: **SPRAWA SPOŁECZNA W GRECJI.**
LUDWIK PIOTROWICZ: **SPRAWA SPOŁECZNA W RZYMIE.**
LIDIA WINNICZUKÓWNA: **KOBIETY W GRECJI I RZYMIE.**

Poza cyklem „Grecja i Rzym" ukazały się z dziedziny kultury klasycznej:

JAN PARANDOWSKI: **MITOLOGIA.** Wierzenia i podania Greków i Rzymian. Wydanie III. Str. VII+262, 31 ilustracji na osobnych planszach. Cena zł . . 6,60 w opr. pł. 8,60

FRANCISZEK TERLIKOWSKI: **ŻYCIE STAROŻYTNYCH GREKÓW I RZYMIAN.** Wznowienie nakładu Księgarni Naukowej we Lwowie. Str. 256+180, rycin 72+32, map 2. Cena zł 7,—

FRANCISZEK TERLIKOWSKI: **ŻYCIE PUBLICZNE, PRYWATNE I UMYSŁOWE STAROŻYTNYCH GREKÓW** do użytku młodzieży szkolnej. Wznowienie nakładu Księgarni Naukowej we Lwowie. Str. 256, rycin 72, map 1. Cena zł . . 3,50

KAZIMIERZ MICHAŁOWSKI: **DELFY.** „Grecja i Rzym". Tom I.
Str. 160, 83 ilustracje. Cena zł . . . . 4,—

Jest to pierwsza w literaturze polskiej monografia słynnych z wyroczni Delf.

Książka składa się z trzech części, uzupełnionych wykazem bibliografii. W części pierwszej pt.: „Życie" omawia autor dzieje odkrycia Delf przez naukę europejską, mity związane z wyrocznią, jej rolę i znaczenie w świecie greckim oraz dzieje polityczne i kulturalne aż do upadku miasta i wyroczni w pierwszych latach po zapanowaniu chrystianizmu w cesarstwie rzymskim. W części drugiej opisuje autor ruiny miasta i świętych okręgów Ateny i Apollina, kładąc nacisk na historię poszczególnych zabytków. Część trzecia wreszcie poświęcona jest sztuce, której Delfy są jednym wielkim muzeum.

Piękny i potoczysty styl autora, gruntowna znajomość przedmiotu oraz mnóstwo pięknych przeważnie nieznanych dotąd w literaturze polskiej reprodukcji zabytków delfickich czynią z tej książki cenny nabytek dla każdego miłośnika kultury starożytnej, a zwłaszcza dla młodzieży która tego rodzaju książki była dotychczas pozbawiona.

Na specjalne wyróżnienie zasługuje piękna okładka Wacława Siemiątkowskiego z wyobrażeniem sfinksa z kolumny Naksyjczyków, której reprodukcję zamieszczamy obok.

„Książka znanego archeologa warszawskiego prof. K. Michałowskiego... robi bardzo dodatnie wrażenie zarówno zewnętrznym swym wyglądem jak i wewnętrzną treścią. Autor obdarzony wrażliwością estetyczną potrafi w sposób zwięzły a mimo to bardzo żywy za pomocą kilku słów charakteryzować trafnie poszczególne stadia rozwojowe rzeźby greckiej. Niewątpliwie nie tylko uczniowie szkół średnich, ale i szersza publiczność przeczyta z pożytkiem i zainteresowaniem tę inteligentnie napisaną książeczkę".

„NOWA KSIĄŻKA"

„Prof. Michałowski przez szereg lat współpracował z członkami francuskiej szkoły archeologicznej w Atenach; przyczyniło się to w znacznym stopniu do powstania sumiennego podręcznika, który rejestruje wszystkie objawy kultury materialnej i duchowej na terenie wyroczni Apollina".

„WIADOMOŚCI LITERACKIE"

„Monografia Delf prof. K. Michałowskiego nie tylko dorównuje odpowiednim opracowaniom niemieckim, francuskim i angielskim, ale je przewyższa wprowadzeniem w historię kultury (szczególnie religii) i sztuki greckiej. To też nie tylko gimnazjalista czy licealista, któremu nie wystarczą obszerne ustępy o Delfach i wyroczni delfickiej w popularnych książkach prof. Zielińskiego i Sinki, ale i każdy laik, dbający o wykształcenie humanistyczne, z przyjemnością przeczyta ten prawie luksusowo wydany (z piękną winietą) tomik".

„ILUSTROWANY KURIER CODZIENNY"

„...czytelnicy otrzymali encyklopedyczny niejako zarys z rąk doskonałego znawcy przedmiotu i to w szacie tak luksusowej, tak bogato i ciekawie ilustrowanej, że śmiało można mówić o ewenemencie wydawniczym".

„WIEDZA I ŻYCIE"

JERZY MANTEUFFEL: **KSIĄŻKA W STAROŻYTNOŚCI.** „Grecja i Rzym". Tom II. Str. 120+1 nlb., 26 ilustracyj. Cena zł . 3,—

W pięciu rozdziałach omawia autor wyczerpująco dzieje książki starożytnej (zwoju i kodeksu) od czasów zamierzchłych aż do przemian polityczno-kulturalnych, inaugurujących średniowiecze, uwzględniając w szerokim zakresie także rozwój pisma i materiałów piśmiennych.

Dzieje książki ujmuje autor nie tylko z punktu widzenia ewolucji jej wyglądu zewnętrznego (zwój, kodeks, formaty, ilustracje), lecz również z punktu widzenia jej roli i znaczenia społeczno-gospodarczego (zbiory, biblioteki, czytelnictwo, wydawcy, księgarnie).

Żywe i zajmujące wywody autora uplastyczniają liczne a pierwszorzędnie odbite reprodukcje zabytków książki starożytnej, dotychczas w polskiej literaturze nie reprodukowane.

Układ książki jest przejrzysty i jasny, do czego przyczynia się układ graficzny i na wysokim poziomie stojąca szata zewnętrzna książki mimo wyjątkowo niskiej ceny.

„Zadanie, które wytknął autor do spełnienia tej książeczce, ujął w słowa: podać najniezbędniejsze wiadomości nietylko o samym wyglądzie książki antycznej lecz także w związku z tym krótki szkic powstania i rozwoju pisma. I istotnie treść pracy spełniła to zadanie w całej osnowie. A jeżeli do tej treści doda się i skorowidz i staranny dobór ilustracyj zaczerpniętych w znacznej mierze z wydanego przez autora zbiorku papirusów i skorupek Uniwersytetu Warszawskiego, będziemy mieli 100%-owe spełnienie warunków, jakie takiemu wydawnictwu można postawić".

„EOS"

„W istotnych swoich częściach rzecz opracowana jest z gruntownym znawstwem przedmiotu, tak że spełni dobrze swe popularyzatorskie zadania, przyczyniając się do pogłębienia znajomości kultury antycznej w tak ciekawym jej przejawie, jakim jest książka. Ilustracje dobrze dobrane i starannie wykonane, przyczyniają się do uplastycznienia wywodów a zarazem i podniesienia strony zewnętrznej pięknie wydanego tomiku".

„PRZEGLĄD BIBLIOTECZNY"

„Podawanie wiadomości z „pierwszej ręki", oparcie się na najlepszych źródłach, fachowa ich kontrola i jasny a żywy wykład cechują tę piękną książkę polskiego papirologa".

„ILUSTROWANY KURIER CODZIENNY"

„Powaga naukowego traktowania tematu łączy się w tej książeczce z popularnością formy, z lekkością i jasnością opowiadania. Liczne, dobrane starannie ilustracje i ładna szata zewnętrzna podnoszą jej wartość".

„ABC"

„Praca J. Manteuffla... w przystępnej i barwnej formie daje dużo pouczających wiadomości, wprowadza czytelnika żywo w świat klasyczny". „Szata zewnętrzna wydawnictwa obficie i interesująco ilustrowanego, przedstawia się wprost wytwornie".

„KURIER POZNAŃSKI"

„Książka ze względu na swój charakter informacyjny jest bardzo pożyteczna".

„WIADOMOŚCI LITERACKIE"

MONOGRAFIE HISTORYCZNE

Cykl ten zawiera większe prace znanych autorów o wybitnych walorach naukowych i literackich. Wszystkie tomy cyklu są bogato ilustrowane.

Dotychczas ukazały się:

ARTUR ŚLIWIŃSKI: **KONSTYTUCJA TRZECIEGO MAJA.** Wydanie czwarte. Str. 99+3 nlb., 15 ilustracji. Cena zł . . . . 2,—

ARTUR ŚLIWIŃSKI: **POWSTANIE STYCZNIOWE.** Wydanie trzecie. Str. 263+1 nlb., 49 ilustracji. Cena zł 5,50

W przygotowaniu:

ARTUR ŚLIWIŃSKI: **POWSTANIE KOŚCIUSZKOWSKIE.**

PODRĘCZNIKI REGIONALNE

Cykl ten składa się z monografij popularno-naukowych poświęconych poszczególnym dzielnicom kraju, bądź to posiadającym pewną indywidualność historyczno-kulturalną (jak Wielkopolska czy Mazowsze), bądź też charakterystycznych jako region geograficzno-przyrodniczy (jak Podhale czy Kielecczyzna), które razem złożą się na bibliotekę regionalistyczną, obejmującą cały obszar R. P. Wszystkie monografie, opracowane przez wybitnych znawców przedmiotu, są obficie ilustrowane.

Dotychczas ukazały się:

KAROL GÓRSKI: **POMORZE WCZORAJ I DZIŚ.** Str. 184, 10 ilustracji na osobnych planszach. Cena zł . . . 3,—

ROMAN GRODECKI, KAZIMIERZ LEPSZY i JÓZEF FELDMAN: **KRAKÓW I ZIEMIA KRAKOWSKA.** Str. 288, 20 ilustracji na osobnych planszach. Cena zł . . . . . . 4,—

STEFAN PAPÉE: **WIELKOPOLSKA WCZORAJ I DZIŚ.** Str. 234 +3 nlb., 20 ilustracji na osobnych planszach. Cena zł 3,50

W druku:

KAROL MALECZYŃSKI, TADEUSZ MAŃKOWSKI, FELIKS POHORECKI i MARIAN TYROWICZ: **LWÓW I ZIEMIA CZERWIEŃSKA.** Z licznymi ilustracjami.

KAZIMIERZ CZACHOWSKI: **OBRAZ WSPÓŁCZESNEJ LITERATURY POLSKIEJ 1884—1934.**

Tom pierwszy. Naturalizm i neoromantyzm. Str. VIII+355. Cena zł 8,—
Tom drugi. Neoromantyzm i psychologizm. Str. VIII+442. Cena zł . 9,—
Tom trzeci. Ekspresjonizm i neorealizm. Str. VIII+782. Cena zł . 11,—
Całość oprawiona ozdobnie w płótno w dwa wielkie tomy. Cena zł 33,—

Wielki trzytomowy „Obraz współczesnej literatury polskiej 1884—1934" zawiera wyczerpujący wykład naszej literatury ostatnich lat pięćdziesięciu, doprowadzony do początku 1935 roku. Prof. dr Juliusz Kleiner pisze z powodu tej książki: „Wiedzę o literaturze polskiej ostatniego pięćdziesięciolecia czerpać się będzie odtąd przede wszystkim z trzytomowej książki Kazimierza Czachowskiego. Jest to przewodnik, którego ujęć rzeczowych można się uczyć". Prof. dr Tadeusz Grabowski wyróżnia Czachowskiego „jako szczególnego znawcę współczesnych zjawisk literackich, subtelnego analityka o dużej przedmiotowości, doskonałego syntetyka, który z pewnością zastąpi przestarzałego już Feldmana". Te dwa głosy wybitnych profesorów uniwersyteckich autorytatywnie stwierdzają naukową wartość dzieła Czachowskiego. Z niemniejszym uznaniem wyrażają się o nim krytycy literaccy. M. in. podnosi Paweł Hulka Laskowski: Mało która książka orientuje tak przejrzyście w zasadzie walki ze schematem, jak „Obraz współczesnej literatury polskiej" Czachowskiego. Ta przejrzystość układu czyni z pracy jego książkę od razu poczytną, dostępną i doskonale orientującą". Także krytyka zagraniczna przyjęła dzieło Czachowskiego z dużym uznaniem. Franck L. Schoel nazwał pierwsze dwa tomy „une magistrale introduction historique a la période contemporaine" (mistrzowskim wstępem historycznym do okresu współczesnego). Dokładny i szczegółowy obraz okresu dzisiejszego zawiera zwłaszcza tom III dzieła przeznaczonego przede wszystkim dla szerszych kół kulturalnych czytelników polskich. Indeks nazwisk do trzech tomów obejmuje 750 pisarzy polskich. Całość ma 1580 str. czytelnego druku.

Ostatnie głosy prasy:

„... „Obraz" przynosi pierwszorzędny materiał informacyjny. Na półtora tysiąca stron blisko dwieście zajmuje dział informacyjny, przyczem gros bibliografii stanowią artykuły i recenzje z czasopism. Tu dopiero ogrom pracy autora występuje w pełnym świetle. Czachowski wszystko przeczytał. Informacje jego są obiektywne. Czachowski stara się wszystko zrozumieć i spokojnie, rzeczowo zreferować."

„WIADOMOŚCI LITERACKIE"

„Całość „Obrazu Współczesnej Literatury Polskiej" zasługuje na szczególne uznanie. Autor dał nam jasny pogląd na całość twórczości literackiej, jaka się kształtuje w naszej współczesności. Dużo ocen i sądów z czasem skrystalizuje się, zmieni, na korzyść, może na niekorzyść pisarza. Ale to już zadanie przyszłości, która oceni dany materiał z należytego dystansu czasowego. — To, co nam dał K. Czachowski zawiera w sobie maksimum pracy, zawiera też maksimum wiadomości i zgłębienia tak obfitego materiału, który z dnia na dzień jeszcze się mnoży".

„PRZEGLĄD KATOLICKI"

„Z książką Czachowskiego przybywa literaturze współczesnej przewodnik zasługujący w pełni na zaufanie".

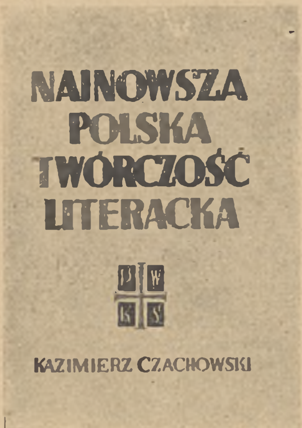
„NOWA KSIĄŻKA"

„...Najbardziej pożyteczną i godną wyróżnienia książką w roku 1936 jest bezsprzecznie trzytomowy „Obraz Współczesnej Literatury Polskiej" Kazimierza Czachowskiego. Jest to dzieło, które może być rozpatrywane tylko jako encyklopedia, bo też jest rzeczywiście encyklopedią".

Prof. Arthur P. Coleman z Columbia University w piśmie „Book abroad"

KAZIMIERZ CZACHOWSKI: **NAJNOWSZA POLSKA TWÓRCZOŚĆ LITERACKA 1935—1937 ORAZ INNE SZKICE KRYTYCZNE.** Str. 273+3 nlb., 84 ilustracje. Cena zł . 4,80

„Najnowsza polska twórczość literacka" Kazimierza Czachowskiego jest nie tyle kontynuacją cyklu „Obraz współczesnej literatury polskiej", lecz raczej tego obrazu uzupełnieniem, obejmującym ramami zasięgu lata 1935—37.

Mimo swej roli uzupełniającej, książka ta stanowi jednak zamkniętą w sobie i bardzo przejrzyście skomponowaną całość, której naczelną zaletą jest ukazanie przekroju współczesnych prądów literackich z wysunięciem na pierwszy plan dziejów powieści i poezji, jako najbardziej żywotnych i najwydajniejszych form polskiej literatury powojennej.

Czachowski z właściwą sobie bystrością i sumiennością rejestruje wszelkie przejawy tych form, w ocenie ich i ujęciu reprezentując typ krytyka raczej współczującego, więc obiektywnego, niż przekornego i błyskotliwego — jeśli się chcemy posłużyć określeniami autora, zawartymi we wstępie do książki.

Zamknięcie „Najnowszej twórczości" stanowią trzy sylwetki-charakterystyki trzech najwybitniejszych przedstawicieli powieści europejskiej ostatniej doby: Prousta, T. Manna i Galsworthy'ego, których twórczość zaważyła na kształtowaniu się polskiej powieści powojennej.

Piękna szata graficzna, obfitość fotografij pisarzy i spora ilość podobizn autografów odbierają „Najnowszej twórczości" charakter zbyt uczonej i nieprzystępnej rozprawy, tworząc z niej pożyteczne a nawet niezbędne vademecum tak dla fachowych badaczy literatury, jak i jej miłośników.

TADEUSZ SINKO: **HELLADA I ROMA W POLSCE.** Przegląd utworów na tematy klasyczne w literaturze polskiej ostatniego stulecia. Str. 398+2 nlb. Cena zł . . . 4,—

Obszerna, 398 stron licząca, książka daje dokładny obraz nie tyle „wpływów" literatur klasycznych na nasze piśmiennictwo, ile przegląd i ocenę reminiscencyj klasycznych, występujących tak obficie u pisarzy naszych XIX w. Modyfikując w wielu wypadkach dotychczasowe sądy krytyczne o wartości polskich utworów na tematy klasyczne, usiłuje autor skutecznie obrócić swoją znaną erudycję i przenikliwość na wyjaśnienie i uprzystępnienie pism, zamkniętych przed szeroką rzeszą czytelników na siedem pieczęci stylistycznej zawiłości lub niedostępności symbolu. Taką troskliwością otoczył np. autor pisma Norwida. W dziewięciu rozdziałach przechodzi autor pisma wszystkich mniej lub bardziej znanych poetów i prozaików, od romantycznej trójcy zaczynając, aż do pisarzy bieżącej chwili: Tuwima, Iwaszkiewicza, Brauna, Grubińskiego, Wierzyńskiego itd., oddzielając niechybnie ziarno od plewy, ustalając miarę rzetelnego lub powierzchownego tylko wykorzystania treści ducha starożytności i wcielenia jej w kształty polskiej literatury pięknej. — Dzieło prof. Sinki, napisane z werwą i potoczyście, odda wielką usługę studiującej młodzieży, nauczycielom polonistom, historykom i filologom, oraz interesującym się zagadnieniami literackimi i kulturalnymi szerszym sferom czytelników.

KAZIMIERZ HARTLEB: **KULTURA POLSKI OD ZARANIA DZIEJÓW PO DNI OSTATNIE.** Wypisy źródłowe opatrzone rycinami. Str. 349+6 nlb., 104 ilustracje. Cena zł . . . 8,—

„Układ książki jest prosty; najpierw czytamy o kraju i ludziach, potem kolejno o kulturze materialnej, społecznej i umysłowej. Wypisy czerpane są ze źródeł, co jest ich wielką zaletą; nie mamy tu ani rekonstrukcji, ani obrazów literackich. Autor czerpie z kronik, z relacji podróżników obcych, z pamiętnikarzy itd., dając w rezultacie barwny obraz".

Prof. J. S. Bystroń: „NOWA KSIĄŻKA"

Dobór tekstów, ich klasyfikacja i rozmieszczenie dokonane zostało w sposób umiejętny i staranny. Żaden z przejawów życia umysłowego i kultury materialnej szlachty nie został pominięty. Starał się też autor w świetle istniejących, skąpych zresztą źródeł, scharakteryzować życie mieszczan i ludu wiejskiego. Ustępy źródłowe (wyjątki) są na ogół krótkie, ograniczone w tekście wyłącznie do danego tematu. Niejednokrotnie autor konfrontuje dwa źródła dla jednego zagadnienia, a to dla lepszego oświetlenia; żadnego jednak powtarzania się w książce nie ma, owszem wszędzie widoczne jest przejrzyste rozgraniczenie tematowe. — Osobno należy podkreślić opracowanie wszechstronnie wyczerpujących objaśnień i komentarzy, co dla szkoły i celów dydaktycznych ma doniosłe znaczenie. Składają się na nie, nie tylko staranne tłumaczenia wyrazów obcych, staropolskich, technicznych i mało znanych, umieszczone u dołu tekstu na każdej stronie, ale nadto osobne zebranie przy końcu książki krótkich biografij wszystkich autorów przytoczonych tekstów, co stanowi w sumie (24 stron) mały podręczny słowniczek biograficzny, znów dla celów szkolnych rzecz bardzo pożyteczna.

Książka jest przebogato ilustrowana; zawiera 99 ilustracyj w tekście oraz 5 portretów na osobnych tablicach. Znaczna część materiału ilustracyjnego (przeważnie ze zbiorów Bibl. Pawlikowskiego i Baworovianum) jest w ogóle po raz pierwszy reprodukowana. Obok biografij autorów tekstów zebrał prof. Hartleb również w osobny słowniczek, zwięzłe życiorysy malarzy i rysowników, których dzieła zostały w książce reprodukowane, podając nadto charakterystykę ich twórczości. Ta innowacja jest bardzo pożądana; stąd dowie się uczeń co to kodeks Behema, kto to J. P. Norblin, Orda, Orłowski, Richter, Szlegel i inni. Zamykają książkę indeksy: osobowy i rzeczowy; ten ostatni jest tak ujęty, że spełnia również rolę słownika wyrazów obcych i mało znanych. To dokładne i wzorowe skomentowanie całego materiału źródłowego, tak rzadko spotykane w naszych szkolnych edycjach źródłowych, czyni z omawianej książki wydawnictwo całkowicie dla celów szkolnych przydatne, lekturę łatwą i przystępną.

W końcu podnieść należy estetyczną stronę książki. Wykwintna szata typograficzna stawia ją na pograniczu pięknych wydawnictw bibliofilskich. — W całości „Kultura Polski" tworzy pożyteczną i cenną pomoc szkolną dla historyków i polonistów; niemniej nie należy wątpić, że wzbudzi zainteresowanie wśród szerszych warstw czytelników.

Dr A. Knot: „WIADOMOŚCI HISTORYCZNO-DYDAKTYCZNE"

ARTUR GÓRSKI: **KU CZEMU POLSKA SZŁA.** Wydanie czwarte. Str. 280. Cena zł . . . . 5,—

Nowe wydanie pięknej książki Artura Górskiego nie różni się zasadniczo od wydań poprzednich.

„Pomimo nowego naszego położenia dziejowego — pisze autor w przedmowie — pozostawiam pracę niniejszą, kończącą się na Sobieskim, w jej dawnym ujęciu. Ma ona charakter historycznego memento — i taką niech pozostanie. Jej wiara w polskość, pełna nadziei, w czasach burzy dziejowej, która gięła dęby ku ziemi i u wielu Polaków nadłamywała nadzieję, ta jej ufność w wyższy porządek rzeczy i w polską na świecie zasługę, osłania wystarczająco ową gorzkość, jaką ma w sobie zaduma nad katastrofą rozbiorów, nad dochodzeniem jej przyczyn. Wszystkie te przyczyny, chociażby czysto zewnętrzne, załamywać się muszą w końcu w jakiś sposób w psychice odnośnych pokoleń, w niej znajdują swój odpór albo swego ślepego sprzymierzeńca. Warsztat doświadczalny, jakim jest przeszłość historyczna, winien być wykorzystany w tym kierunku, aby na przyszłość zrzucić z siebie ciężar fatalności, które w mrocznych zaułkach tej psychiki zbiorowej uwiły sobie swoje gniazdo. Na tym polega wychowanie przez historię."

Na specjalne uznanie zasługuje szata zewnętrzna książki: piękny wyraźny druk, dobry papier, gustowna okładka Wacława Siemiątkowskiego.

„Dzieło Artura Górskiego jest przeżyciem. W tym też zapewne tkwi jego oddziaływanie i popularność".

„KULTURA"

HENRYK SZCZERBOWSKI: **BOJE O POLSKĘ MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO.** Opowiedziane dla młodzieży. Str. 190, 46 ilustracji. Cena zł 2,40

Autor, wychowawca młodzieży i publicysta, zobrazował w „Bojach" w sposób przejrzysty i ponętny wysiłki Józefa Piłsudskiego dla odzyskania wolności Polski. Sylwetka naczelnej postaci dzieła urasta w toku opowiadania z dziecka na żołnierza i Wodza Narodu. Autor wprowadza młodych słuchaczy w atmosferę walki z caratem, przygotowania zbrojnego czynu i w dzieje wypadków wielkiej wojny, ukoronowane zdobyciem niepodległości, utwierdzonej na polach bitwy pod Warszawą. Czyniąc postać Józefa Piłudskiego centralną figurą opowiedzianych w książce walk ostatniego ćwierćwiecza, stara się autor przybliżyć ją do serc młodzieży, dla której ten bohaterski okres naszych dziejów powinien być tryskającym zdrojem entuzjazmu i budującego przykładu. To też nad całością dziełka unosi się żywy i szczery kult bohaterstwa narodowego i uwielbienie służby i ofiary dla Państwa, co stanowi nieprzeciętną wartość opowiadania, wynoszącą je ponad zwykłe tego rodzaju opracowania literackie. — Książka jest ujęta w piękną okładkę i wyposażona w 46 dobrze wykonanych ilustracyj.

WACŁAW SIEROSZEWSKI: **JÓZEF PIŁSUDSKI.** Wydanie drugie. Str. 51. Z portretem J. Piłsudskiego. Cena zł . . 0,50

Krótki życiorys Marszałka Piłsudskiego skreślony przez wiernego jego współpracownika, znakomitego pisarza i bojownika o wolność Wacława Sieroszewskiego należy niewątpliwie do najlepszych biografij Budowniczego Polski Odrodzonej.

Szczery sentyment i zrozumienie, z jakim opisuje autor trudny żywot Wielkiego Marszałka oraz wybitne walory literackie życiorysu czynią z tej książki prawdziwie piękną lekturę dla najszerszych mas, a przede wszystkim dla młodzieży szkolnej, która znajdzie w niej najwspanialszy wzór życia ofiarowanego Ojczyźnie.

Godzi się zaznaczyć również, że mimo znacznie staranniejszej szaty graficznej nowego wydania dotychczasowa niezwykle niska cena książki nie uległa zmianie, aby umożliwić jej nabycie dosłownie każdemu.

„Wydanie drugie popularnej broszury W. Sieroszewskiego o Marszałku Piłsudskim jest wybitnym dowodem jej poczytności, wynikłej z doskonałego opracowania tematu. Życiorys wypełniony skondensowaną treścią biograficzną przechodzi wszystkie etapy żywota zmarłego Marszałka. Broszurka w swym treściwym ujęciu przedstawia się jako cenna pozycja w szkolnej bibliotece historycznej".

„WIADOMOŚCI HISTORYCZNO-DYDAKTYCZNE"

STEFAN PAPÉE: **IGNACY MOŚCICKI.** Str. 54+2 nlb. Z portretem I. Mościckiego. Cena zł 0,50

Życiorys Prezydenta Rzeczypospolitej skreślony wytrawnym piórem dr Papée'go składa się z sześciu rozdziałów: Z pracowni uczonego na królewski zamek, Najstarszy Piłsudczyk, Plon dziesięciolecia p. Prezydenta Rzeczypospolitej, Profesor Ignacy Mościcki jako uczony, Prace i dni pana Prezydenta, Jedna jest matka Rzeczpospolita Polska. W zakończeniu podaje autor bibliografię przedmiotu.

Książka przeznaczona dla najszerszych kół czytelniczych, w pierwszym rzędzie dla młodzieży szkolnej, pisana jest popularnie, żywo i zajmująco. Nie powinno jej zbraknąć w żadnym domu, w żadnej bibliotece publicznej i szkolnej.

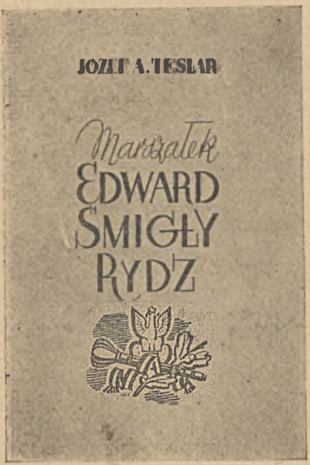
„Wszechstronnie ujęty życiorys stanowi doskonały materiał do okolicznościowych pogadanek o Prezydencie Mościckim".

„WIADOMOŚCI HISTORYCZNO-DYDAKTYCZNE"

„Sylwetka Prezydenta Rzeczypospolitej jako człowieka, uczestnika walk o niepodległość i uczonego została zarysowana dokładnie i treściwie".

„SŁOWO"

JÓZEF ANDRZEJ TESLAR: **MARSZAŁEK EDWARD ŚMIGŁY RYDZ.** Życiorys. Str. 96+2 nlb. 20 ilustracji. Cena zł . 2,40
w opr. płóc. . 3,70

„Skreślony żywo piórem b. oficera legionów życiorys daje wyrazistą sylwetę Marszałka Śmigłego-Rydza".

„WIADOMOŚCI LITERACKIE"

„Życiorys obecny, odrębny w opracowaniu od dotychczas wydanych, ujęty źródłowo i szczegółowo przy wielkiej sumienności autora, piszącego nadto pięknym językiem polskim, przedstawia się jako bardzo wartościowa publikacja. Całość b. wykwintnie wydana, ozdobiona szeregiem nieznanych zdjęć, powinna znaleźć się w każdej bibliotece szkolnej, stanowiąc materiał do pogadanek i odczytów, związanych z osobą Marszałka".

„WIADOMOŚCI HISTORYCZNO-DYDAKTYCZNE"

„Książka mjr. Teslara jest pierwszą obszerną biografią Wodza Naczelnego, skreśloną żywo i barwnie, z gruntowną znajomością rzeczy i troską o prawdę historyczną.

Autor postawił sobie za zadanie nie tylko zobrazować „w najważniejszych liniach działalność Marszałka Śmigłego-Rydza", lecz również „uchwycić na podstawie jego artykułów i przemówień... niejeden rys tego wielkiego charakteru".

Z zadania tego, o ile wolno tu wypowiedzieć stanowczą opinię, wywiązał się bardzo szczęśliwie. Opowieść jego o życiu i czynach Śmigłego-Rydza dzięki zręcznie wplecionym w tekst wyjątkom z pism i przemówień Wodza, pism Marszałka Piłsudskiego oraz wspomnień legionistów — posiada znamię autentyczności.

Styl autora, pozbawiony egzageracji i ozdób retorycznych, ma w sobie jakiś głębszy ton żołnierskiej szczerości i prostoty.

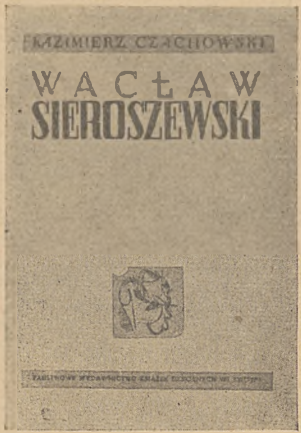
Charakterystyka Marszałka, jako człowieka, pisarza i mówcy, zawarta w ostatnim rozdziale, jest bezwątpienia najlepszą spośród tych, jakie dotąd ogłoszono.

Osobna wzmianka należy się licznym pięknym ilustracjom oraz estetycznej szacie zewnętrznej życiorysu.

W sumie piękna, potrzebna i pożyteczna książka, której nie powinno zbraknąć w żadnej czytelni, w żadnej bibliotece publicznej i prywatnej."

„MYŚL POLSKA"

KAZIMIERZ CZACHOWSKI: **WACŁAW SIEROSZEWSKI.** Życie i twórczość. Str. 152+2 nlb. Z portretem W. Sieroszewskiego. Cena zł 2,50

„Książka Czachowskiego nie jest przeznaczona wyłącznie dla użytku szkolnego, choć niewątpliwie przede wszystkim zainteresuje młodzież. Czachowski napisał swój zarys dla szerszych kół kulturalnych czytelników. Zadaniem książki o Sieroszewskim jest zapoznanie czytelników z biografią autora „Powieści chińskich" i ukazanie wartości artystyczno-literackich, wyznaczających mu stanowisko w polskim i światowym piśmiennictwie.

Czachowski zastosował metodę wybitnie biograficzną. — Na tle obszernie i starannie opracowanego życiorysu daje ocenę twórczości literackiej Sieroszewskiego. Biografia jest opracowana źródłowo i ściśle naukowo. Czachowski opiera się głównie na pismach autobiograficznych, jednocześnie wykorzystując prace i przyczynki o autorze „Risztau".

Temu, że partie biograficzne książki Czachowskiego są zajmującą i ciekawą lekturą „winne" są takie, a nie inne koleje życia Sieroszewskiego, który przeszedł długą i urozmaiconą drogę, zanim doszedł do prezydialnego fotela Akademii Literatury. Czachowski pisze o dziejach wygnańczych Sieroszewskiego bez patosu, w sposób prosty i bezpretensjonalny, gęsto cytując źródła. Ten dokumentaryzm uchronił autora monografii od panegiryzmu i nadał części biograficznej ton obiektywizmu i rzeczowości.

W biografię wplata Czachowski krytyczne oceny poszczególnych utworów Sieroszewskiego, omawiając je w porządku chronologicznym. Swoje stanowisko w dziejach literatury Sieroszewski zawdzięcza przede wszystkim utworom opartym na motywach egzotycznych. W literaturze europejskiej, również rosyjskiej, jest on pierwszym znawcą kraju syberyjskiego i jego licznych ludów. Stąd tytuł do sławy i miejsce poczesne w dziejach literatury pięknej.

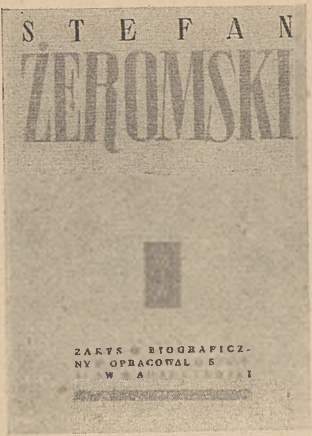
Książka Czachowskiego ukazuje czytelnikowi jakie bogactwo motywów cechuje twórczość Sieroszewskiego, jak wielka jest jej rozpiętość tematyczna".

„KRONIKA POLSKI I ŚWIATA"

„Zaletą szczególną, nadzwyczaj prosto i jasno napisanej popularnej, w najszlachetniejszem tego słowa znaczeniu, monografii Czachowskiego o Sieroszewskim — jest to, że zmusza jej czytelnika do sięgnięcia po dzieła, o których mówi. Czachowski bowiem unika jak ognia rozpychania charakterystyk streszczeniami utworów (ulubiona metoda wielu krytyków), a jednak potrafi, naogół wyczerpująco, uzasadnić swe spostrzeżenia i sądy".

„ILUSTROWANY KURIER CODZIENNY"

STANISŁAW ADAMCZEWSKI: **STEFAN ŻEROMSKI.** Zarys biograficzny. Str. 124+2 nlb., 4 fotografie. Cena zł . . 2,30

„Książkę Adamczewskiego czyta się z żywym zajęciem, mimo że każde jej zdanie obwarowane jest sumiennymi i rozległymi badaniami źródłowymi. Ogrom pracy badawczej, dokonanej przez autora, ukryty został starannie przed okiem czytelnika.

Mimo tak kunsztownej formy opracowania, nie jest książka p. A. powieścią biograficzną o Stefanie Żeromskim, lecz wierną i ścisłą pod względem naukowym biografią wielkiego pisarza". „NARÓD I PAŃSTWO"

Książkę tę trzeba poznać, jeśli chcemy głębszym uczynić nasz stosunek do wielkiego pisarza i zrozumieć naprawdę jego dzieła, które tyle w sobie zawarły szczegółów jego trudnego i pięknego życia". „ISKRY"

„Autor „Nienasyconego serca" złożył piękną dań młodzieży, przewijając przez wszystkie karty swej książki delikatną nić poezji, uprzystępnił w ten sposób i umilił zazwyczaj suchy życiorys wielkiego pisarza. Broszura ta przyczyni się do większego zrozumienia twórczości Żeromskiego a przede wszystkim do jej odczucia". „ORLĘTA"

„Adamczewski... poznał twórczość Żeromskiego tak dokładnie, że może przy każdej sposobności przytoczyć fragment opowiadania Żeromskiego, związany z jego przeżyciem z lat dziecięcych lub młodzieńczych. Fragmenty te, wplecione w „zarys biograficzny", nadają portretowi wielkiego pisarza specjalną wyrazistość i plastyczność. Adamczewski traktuje swój przedmiot z gorącą miłością, a że pisze piękną polszczyzną, książka jego jest lekturą wyborną". Jan Lorentowicz: „NOWA KSIĄŻKA"

EINHARD: **ŻYCIE KAROLA WIELKIEGO.** Z oryginału łacińskiego przełożył, wstępem i objaśnieniami zaopatrzył J. Parandowski. Str. 87+2 nlb., 5 ilustracji w tekście, 1 plansza, 1 mapa. Cena zł 1,50

LEOPOLD STAFF: **MICHAŁ ANIOŁ.** Str. 161, 4 ilustracje na osobnych planszach. Cena w opr. płóc. zł . . . 3,50

STANISŁAW WASYLEWSKI: **REJ Z NAGŁOWIC.** Str. 144+2 nlb., 2 ilustracje na osobnych planszach. Cena w opr. płóc. zł 3,50

TADEUSZ ŻELEŃSKI (Boy): **BALZAK.** Str. 190, 4 ilustracje na osobnych planszach. Cena w opr. płóc. zł . . . 3,50

STANISŁAW KOT: **HISTORIA WYCHOWANIA.** Zarys podręcznikowy. Wydanie drugie, zmienione i pomnożone. Tom I. Od starożytnej Grecji do połowy w. XVIII. Str. VIII+407. Tom II. Wychowanie nowoczesne. Od połowy w. XVIII do współczesnej doby. Str. III+378. T. 1/11. Cena zł . . . . 10,—

Pierwsze wydanie dzieła ukazało się w roku 1924 i zostało w bardzo krótkim czasie wyczerpane Czyniło bowiem zadość potrzebom rozbudzonego ruchu pedagogicznego wśród nauczycielstwa i szerokich sfer kulturalnych społeczeństwa. — Nowe wydanie znacznie różni się od pierwszego zarówno pod względem treści jak i kompozycji. Całość została ujęta w dwa duże tomy. (Wydanie pierwsze ukazało się w jednym tomie). Tom I. obejmuje na 407 stronach dzieje pedagogiczne od starożytnej Grecji do połowy w. XVIII, tom II, na 378 stronach historię wychowania nowoczesnego od połowy XVIII wieku do współczesnej doby. Już ta nowa konstrukcja książki wskazuje, że treść dzieła została wydatnie pomnożona i rozszerzona. Nie licząc drobnych zmian w całości, należy podkreślić, że autor uwzględnił cały dorobek badań zarówno nauki polskiej jak i obcej, który narósł od czasu pojawienia się pierwszego wydania. Uwydatniło się to przede wszystkim w charakterystyce pedagogicznej XIX i XX wieku, która ukazuje się tu w całkiem nowym świetle. Wydatnej przeróbce uległy też ustępy o okresach dawniejszych. Nowością zupełną drugiego wydania jest dołączona do każdego ustępu bibliografia opracowań polskich i obcych, co jest niezmierną pomocą dla pracy samokształceniowej nauczyciela. Chcąc przyczynić się do skutecznego pogłębienia kultury pedagogicznej nauczyciela, autor położył bardzo silny nacisk na uwydatnienie tła kulturalnego poszczególnych epok. — Historia wychowania prof. dr Stanisława Kota w nowej swej postaci odda nieocenioną pomoc nauczycielstwu w pracy samokształceniowej, w przygotowywaniu się do egzaminów, w opracowywaniu referatów, dla kandydatów zaś do zawodu nauczycielskiego stanowić będzie rodzaj nieodłącznego leksykonu wiedzy pedagogicznej.

STANISŁAW MACHNIEWICZ: **ESTETYKA ŻYCIA CODZIENNEGO.** Zarysy estetyczne i zagadnienia sztuki współczesnej. Str. 408, 119 ilustracji. Cena zł 12,— w opr. płóc. 14,—

„Książka ta — pisze prof. T. Sinko — to wprost znakomite wprowadzenie laika w sztuki plastyczne, jako potrzebę życia i kultury". W sposób jasny i trafny stawia autor szereg zagadnień estetycznych, związanych z rozumieniem dzieł, stylów i prądów sztuki dawnej i współczesnej. Wszystkie zagadnienia opiera na szerokim tle historycznym i porównawczym, uzmysławiając je doskonale dobranymi ilustracjami. Objaśnienia dodane do każdej z rycin, podkreślając zamiary autora, ułatwiają czytelnikowi orientację. Tak pojęta książka jest pierwszą tego rodzaju próbą w naszej literaturze estetycznej.

WŁADYSŁAW WITWICKI: **WIADOMOŚCI O STYLACH.** Str. VII+340, 523 ilustracje. Cena zł . . 6,50 w opr. płóc. 8,50

Książka ta podaje, w krótkiej a przystępnej formie zebrane, charakterystyki stylów w architekturze od czasów Egiptu i Babilonu po dni dzisiejsze. Oprócz architektury charakteryzuje też autor rzeźbę, malarstwo, strój i pismo różnych epok historycznych w sposób możliwie zwięzły jako wyraz duszy ludzkiej w jej rozwoju historycznym. Liczne analizy estetyczne uczą patrzeć na dzieła dawne i nowe i uczą je opisywać rzeczowo. Książka nie jest podręcznikiem historii sztuki, — raczej plastycznym uzupełnieniem nauki o dziejach kultury w Europie. Oprócz wiadomości o faktach zawiera wiele pobudek do myślenia i dyskusji nie tylko dla uczącej się młodzieży, ale dla każdego inteligentnego człowieka.

BIBLIOTEKA POTRÓJNEGO WĘZŁA

Gdzie? *Kiedy?* *Jak?*

Tytuł tego cyklu pochodzi od trzech podstawowych pytań człowieka żądnego wiedzy, na które Biblioteka pragnie udzielić odpowiedzi.

Cykl, oparty na zasadzie „uczyć, nie nudząc", zawierać będzie opracowania syntetyczne poszczególnych dziedzin wiedzy ujęte w sposób barwny i zajmujący.

Złożą się nań przekłady kilku znakomitych publikacji autorów obcych, które zdobyły już sobie zasłużoną popularność zagranicą oraz prace szeregu pisarzy i publicystów polskich.

Dotychczas ukazały się w druku tomy następujące:

I. E. GOMBRICH : **GODZINY WIEKÓW.** Historia świata dla ciebie. Przekład Zofii Rudzkiej. Str. 320, 69 ilustracji.

II. K. HARTL : **ŚWIAT RZECZY WIELKICH I MAŁYCH.** Przekład Rafała Makara. Str. 300, 77 ilustracji.

III. E. H. SCHRENZEL: **BRACIA Z CAŁEGO ŚWIATA.** Mała etnografia. Przekład Zygmunta Nowakowskiego. Str. 296, 77 ilustracji.

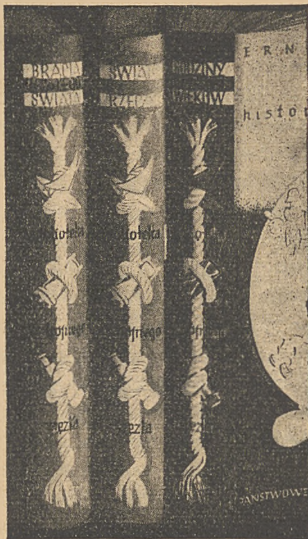
IV. COLERUS: **OD TABLICZKI DO RÓŻNICZKI.** Str. 356, 74 ilustracje.

Opracowanie poszczególnych tematów jest tak ciekawe i pomysłowe, że każdą z tych książek czyta się jak najciekawszą powieść.

Cena każdego tomu w pięknej sześciobarwnej oprawie kartonowej wynosi zł 7,50.

Dalsze tomy w przygotowaniu.

GŁOSY PRASY

„Wszystkie trzy tomy... można spokojnie dać w rękę synowi czy córce, bo pisane z myślą o młodzieży i dla jej dobra.

Autorzy dbają o to, aby drogi, którymi powiodą swych czytelników, były proste i nie prowadziły na manowce. Uczą szacunku i miłości dla człowieka, dla jego odrębności i praw, dla wierzeń i obrzędów, często różnych, wymagających jednak zrozumienia i poszanowania, wpajają wiedzę o odwiecznych prawach, rządzących światem i o coraz to nowszych zdobyczach ludzkości, których sens wtedy jest tylko zrozumiałym, jeśli mają się przyczynić do zgody, prawdy i piękna...

Dr S. Papée: „NARÓD I PAŃSTWO"

„Wszystkie tomy Biblioteki Potrójnego Węzła są bogato i dowcipnie ilustrowane. Mogą one zastąpić kilkanaście książek z różnych dziedzin, stanowiąc doskonały podarunek dla młodzieży, w szkole i w domu".

H. Romer: „KURIER WILEŃSKI"

E. GOMBRICH: **GODZINY WIEKÓW.** Historia świata dla ciebie. Przekład autoryzowany Z. Rudzkiej. „Biblioteka Potrójnego Węzła". Tom I. Str. 320, 69 ilustracji. Cena zł . 7,50

„Tom pierwszy tej Biblioteki stanowi słynna już dzisiaj i na różne języki tłumaczona książka E. Gombricha pt. „Godziny wieków", historia-opowieść o szlakach rozwojowych ludzkości, **napisana świetnie pod względem narracyjnym a psychologicznie trafnie przystosowana do rodzaju umysłowości, której ma służyć swoją treścią skondensowaną na 300 zgóry stronach.**"

„GAZETA POLSKA"

„Trudno o zwięźlejszą, lapidarniejszą i bogatszą encyklopedię dziejów powszechnych, jak ten 300-kartkowy tom, i trudno o lepszą metodę wykładu jak metoda Gombricha. Książka jego ma tą wyższość nad innymi podręcznikami historii powszechnej, że opowiada gładko, zajmująco, na szerokim planie i z niebywałą swadą i plastyką."

M. J. Wielopolska: „KURIER PORANNY"

„Książka Gombricha... jest napisana bardzo żywo i zajmująco, czyta się ją łatwo, niemal jak powieść, a porusza tyle ciekawych zagadnień, że może stanowić przyjemną i pożyteczną lekturę nie tylko dla młodzieży, lecz i dla dorosłych, którzy by chcieli swe wiadomości historyczne, bez nakładu większej pracy, uzupełnić lub tylko odświeżyć.

Autor nadał swej książce charakter miłej gawędy, ciekawego opowiadania, sięgającego od czasów najdawniejszych do chwili obecnej. Opowiada lekko i barwnie, bez przeciążania tekstu datami i nazwiskami, ale poruszając szereg kwestyj w sposób tak interesujący, że wzbudza chęć do bliższego ich poznania. Przed oczami czytelnika przewijają się całe dzieje ludzkości na tle upływających wieków, mijają epoki, życie przybiera coraz to nowe formy, narody powstają i giną, wszystko się zmienia, a godziny wieków upływają. W tym ciągłym ruchu miejscami występują ostro, barwnie malowane obrazy przedstawiające poszczególne momenty, jakby punkty zwrotne biegu wypadków.

Poza barwnością opowiadania i ilością dostarczonych wiadomości, wielką zaletę książki stanowi dążenie do obiektywizmu. Autor wyraźnie się stara traktować poszczególne zjawiska bezstronnie, ukrywając swoje osobiste sympatie lub antypatie...

Wartość książki, zwłaszcza dla młodzieży, bardzo podnoszą rzeczywiście świetne ilustracje, liczne, doskonale powiązane z treścią, pięknie wykonane i ułatwiające znakomicie zrozumienie poszczególnych zagadnień poruszonych w tekście. Ilustracje te świadczą niezbicie o wysokiej kulturze zarówno artystycznej jak i historycznej ich autora."

Mjr. W. Dziewanowski: „POLSKA ZBROJNA"

„...Książka niezwykła, nie podpadająca pod żaden z dotychczas znanych typów historiografii lub popularyzacji historii, książka fascynująca nie tylko swą piękną formą, ale zachwycająca czytelnika głębią przemyślenia, ujmująca nie błyskotliwością efektów stylistycznych lub literackich, lecz szerokim poglądem na całokształt tego, co wydarzyło się na globie ziemskim od pradziejów do doby obecnej."

Dr Z. Krzemicka: „PION"

„Opowieść Ernesta Gombricha pt. „Godziny wieków" trzyma nas na uwięzi tak mocno, że pochłaniamy tę historię świata jak najciekawszy romans historyczny. Od pierwszych słów: „Było raz..." aż do końcowych słów opowieści: „Wszyscy żyjemy nadzieją lepszej przyszłości, która przecież musi nadejść!..." jesteśmy pod urokiem autora. Gombrich umie opowiadać. Dobiera ciekawe tytuliki, podpiera opowiadanie znakomitymi rysunkami bardzo zdolnego ilustratora, i gwarzy: króciutko o czasach, w których na ziemi nie było człowieka, a szczegółowo o mieszkańcach z nad Nilu i z nad Eufratu, o Grekach i Rzymianach, o wielkich prorokach, zdobywcach i prawodawcach, o burzach nad światem, czasach zamętu i zgrozy, i o latach spokoju, rozkwitu nauk i sztuk. Gobrich umie wybierać tematy i zdarzenia najistotniejsze i najciekawsze. Nie gubimy się w morzu szczegółów, nazwisk i zdarzeń. Wszystko wydaje się nam w dziejach zrozumiałe i jakby konieczne, nieuniknione."

Dr S. Papée: „NARÓD I PAŃSTWO"

„Co daje ta książka? — W krótkim, niezwykle zajmującym zarysie, ni mniej ni więcej tylko przegląd dziejów ludzkości w jej wydarzeniach, czy postaciach najbardziej wybitnych. Zadanie to niezmiernie trudne, jeżeli bierzemy pod uwagę poziom przedstawienia i sfery czytelników, dla których jest przeznaczona. Popularność wykładu musi iść w parze z możliwie najbardziej zajmującą formą i osnową opowiadania. Jak autor wybrnął z piętrzących się niemal trudności? Nie tylko obronną ręką, ale naprawdę bez przesady summa cum laude.

Cały tok opowiadania snuje się jak wstęga falista, mieniąca się wrażeniami prostymi, zrozumiałymi, ale tak bardzo za to pociągającymi. Metoda układu, bardzo przejrzysta i racjonalna, polega na kilkudziesięciu odrębnych ustępach, najwyżej kilkustronicowych. Ujmują one dane zagadnienie czy charakterystykę poszczególnych osobistości, dzieje bohatera, ewolucję wielkich prądów dziejowych.

I tak przed oczyma zachwyconego czytelnika przesuwa się korowód faktów, ludzi, ich czynów w granicach z górą dwudziestu wieków. Nie wpaść w nadmiar, gmatwaninę szczegółów — prawie niepodobieństwo. Jednak autor dokazał tego; umiał wydobyć rzeczy najważniejsze, najistotniejsze. W ten sposób zasadnicza teza, pogląd, postać wybija się na czoło, nie tonie ani gubi się w morzu drobiazgów, których sam okres czasu i przestrzeni nagromadził w ilościach niesłychanych.

Zasięg jakościowy znowu niezwykle szeroki. To może największa zasługa a zarazem umiejętność autora. Nie ograniczył się tylko do wypadków politycznych, które w większości kompendiów czy zarysów są jedyną treścią. Sięgnął znacznie szerzej, gdyż wchodzi w życie kulturalne i naukowe a przede wszystkim społeczne. Jest to wszystko niesłychanie ciekawe a zarazem pożyteczne. Boć rzeczą naprawdę ważniejszą od wyliczania zdobywczych cesarzy i królów, sypania dat „wielkorządnych" jest tak na pozór drobna kwestia, a która przeszła w stałą zdobycz już niezmienną całej ludzkości: kto pierwszy wprowadził dni tygodnia, kto wynalazł tak skromną rzecz jak znaki naszego alfabetu lub liczby, którymi operujemy, lub prawa Galileusza.

Z talentem i zupełną bezstronnością umie też autor przedstawić popularnie zawiłe sprawy kształtowania się pewnych społecznych problemów i teoryj ekonomicznych (np. z umiarem wyjaśnia socjalistyczną teorię Marksa), a to znowu czyż nie jest wprost konieczne dla zrozumienia historii, jej całej ewolucji. Dalsza zasługa autora — to pełny obiektywizm w ocenie wydarzeń i ludzi. Tak moglibyśmy podnosić co charakterystyczniejsze walory samej pracy długo i szeroko. Podane chyba wystarczą. Jakże walną pomocą, wprost dopełnieniem tekstu, są staranne ilustracje, celowo i dobrze dobrane. A już znakomite są mapy z nakreśleniem pewnych sytuacji, np. walki Greków z Persami, zwycięski pochód Aleksandra, którego wielkość dopiero odpowiednia mapa ilustruje, lub zasięg obszarów zajętych przez Mongołów, pochód „nieustraszonego" Karola XII, lub potęga „małego kaprala" z Korsyki.

Książkę czyta się z niesłabnącym zainteresowaniem."

Prof. dr K. Hartleb: „WIADOMOŚCI HISTORYCZNO-DYDAKTYCZNE"

„Godziny wieków" wprowadzają czytelnika w świat przeszłości, roztaczając jej obrazy na tle doniosłych zdobyczy kulturalnych, przemian społecznych, działalności narodów i wybitnych jednostek. Autor nie poszedł utartą drogą przedstawiania spraw dziejowych w ujęciu dla młodzieży w formie anegdot o wątpliwej prawdzie historycznej, podawania pewnej ilości faktów, dat, nazwisk: każdy niewielki rozdział tworzy zwartą, potoczyście opowiedzianą całość, ujmującą istotę zagadnienia, nader trafną i dostępną charakterystykę faktów, zjawisk kulturalnych i społecznych, ich twórców. To nie jest podręcznik, lecz naprawdę dziełko naukowe, dające obraz powstawania i rozwoju form życia duchowego i kulturalnego, dróg postępu na przestrzeni wieków...

St. Kamiński: „PRZYJACIEL SZKOŁY"

„Autor książki jest nie tylko mistrzem prostego i jasnego wyrażania się, ale i obiektywizmu. Gdybym np. skąd inąd nie wiedział, że jest Niemcem, nigdy bym się tego, czytając jego książkę, nie domyślił. Przesadne zaś uwielbienie swej narodowości czy wyznania jest niebezpieczne dla historyka. Nigdy bowiem nie potrafi być sprawiedliwym sędzią przeszłości, ani jej nie potrafi zrozumieć. Gombrich nie cofa się przed omówieniem w swej książce, przeznaczonej szczególnie dla dzieci, któregokolwiek z najważniejszych zagadnień społecznych, politycznych i religijnych. Mówi o papiestwie, Lutrze i św. Ignacym Loyoli. Rozważa słuszne i niesłuszne dążności społeczeństw i narodów, z tym samym obiektywizmem, jakby wszyscy byli jego ziomkami, których szanuje, rozumie i kocha.

Jest przeciwieństwem dziejopisarzów oficjalnych albo tendencyjnych, choćby w szlachetnym zamiarze.

Książka Gombricha jest może tylko pozornie napisana dla dzieci. Jest napisana przystępnie, ale w najdrobniejszych szczegółach oparta na ścisłych badaniach naukowych. Jest wybornym repetitorium dla ludzi starszych i wykształconych, którzy już niejedno zapomnieli, czego się w szkole nauczyli. Musi mieć wartość, jeżeli w tej chwili tłumaczona na wiele języków czytana jest na całym świecie."

Dr W. Filar: „ILUSTROWANY GONIEC WIECZORNY"

„Piękna, dobra, celowa a przede wszystkim bardzo pożyteczna książka."

„WIADOMOŚCI LITERACKIE", Warszawa.

„...Doskonale się stało, że młodzież nasza będzie czytać Gombricha: nauczy się patrzeć na historię i na ludzkość z należytej perspektywy, nie będzie oceniać dziejów globu historią Polski. Poza tym danie młodzieży historii pisanej przez kogoś innego niż Polaka, ma wielkie znaczenie wychowawcze — nauczy ją poznawać zdania innych ludzi. To ma swoją kapitalną wartość..."

„ORKA NA UGORZE"

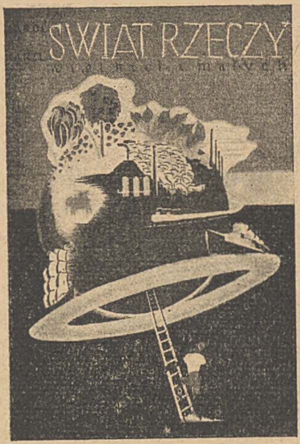
„...Nie znaczy to jednak, abym nie miał tej książki przeczytać; i nie tylko przeczytać, ale i przeczytać z przyjemnością; i nie tylko z przyjemnością, ale i z pożytkiem; i nie tylko ja, ale i każdy dorosły i wykształcony człowiek".

Prof. Dr T. Zieliński: „GAZETA POLSKA"

K. HARTL: **ŚWIAT RZECZY WIELKICH I MAŁYCH.** Przekład autoryzowany R. Makara. „Biblioteka Potrójnego Węzła". Tom II. Str. 300, 77 ilustracji. Cena zł 7,50

„Wspaniała ta książka mówi o wszystkim, co jest wkoło człowieka, do czego przywykł i przestaje się temu dziwić. Nie pamięta skąd do niego przyszły i ile trudu kosztują te przedmioty codziennego użytku jak mydło, książka, światło, ciepło, pieniądze itp., ilu ludzi się nad tym męczy, by je dać do używania. Takie rozdziały jak Światło w ciemnościach, Przed sądem zwierząt, albo Potomstwo twardego krzemienia, to prawdziwe poematy na cześć geniusza wynalazczości i pracowitości człowieka. Omawiane są wynalazki przynoszące pożytek ludziom, to stanowi jeszcze większą wartość książki, odpowiedniej przede wszystkim dla głośnych czytań w klasie."

H. Romer: „KURIER WILEŃSKI"

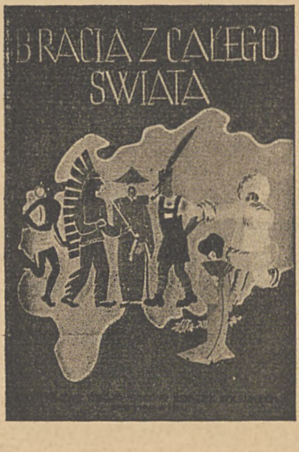

„Książka Hartla odznacza się różnorodnością i bogactwem treści, ujętej w formę potoczystych, pełnych życia i dowcipu opowiadań. Rysunki są pełne wyrazu, wesołe i pomysłowe".

S. Kamiński: „PRZYJACIEL SZKOŁY"

E. H. SCHRENZEL: **BRACIA Z CAŁEGO ŚWIATA.** Mała etnografia. Przekład autoryzowany Z. Nowakowskiego. „Biblioteka Potrójnego Węzła". Tom III. Str. 296, 77 ilustracji. Cena zł 7,50

„Schrenzel jest sam podróżnikiem, zwiedził kawał świata, opowiada o dalekich braciach zajmująco, lubi ich widocznie. Jego miłą książkę przełożył doskonale Zygmunt Nowakowski i on też zaopatrzył to dzieło w bardzo ładny „list bezpieczeństwa".

B. Winawer: „WIADOMOŚCI LITERACKIE"

„Snując swe zajmujące opowiadania o obyczajach, warunkach bytowania, ustrojach społecznych, wierzeniach religijnych różnych ludów, ujmując właściwości rozmaitych narodów i ludów, umie autor wytłumaczyć istotę nauki ludoznawstwa, jej znaczenie i powab, a także wzbudzić świadomość wspólnoty i braterstwa ludzi-braci z całego świata".

S. Kamiński: „PRZYJACIEL SZKOŁY"

„Młodzi wiekiem i młodzi duchem, wszyscy „pytajnikowcy", czytać będą z zaciekawieniem rzecz Schrenzla, badacza-podróżnika, który zwiedził różne kraje Europy, zna kawał Azji i spory szmat Czarnego Lądu i umie z tych wypraw zdać sprawę, zachęcając do nowych przygód."

Dr S. Papée: „NARÓD I PAŃSTWO"

BIBLIOTEKA FIZYCZNA

Cykl ten obejmuje monografie popularno-naukowe z dziedziny przyrodoznawstwa i techniki.

Monografie te pióra najwybitniejszych znawców przedmiotu opracowane są w sposób przejrzysty, łatwy i zajmujący.

Mimo obfitości ilustracji oraz pięknej szaty zewnętrznej, ceny książek są bardzo niskie.

Dotychczas ukazały się:

1. ANTONINA PTASZYCKA: **W DZIEDZINIE SZTUCZNEGO CHŁODU.** Str. 73+2 nlb., 31 ilustracji. Cena zł 1,40
2. OLGIERD ŻUKOWSKI: **STATEK MORSKI I RZECZNY.** Str. 164, 86 ilustracji, 3 tablice. Cena zł 2,30
3. MIECZYSŁAW RYBCZYŃSKI: **WISŁĄ OD ŹRÓDEŁ DO MORZA.** Drogi wodne i porty. Str. 176, 78 ilustracji. Cena zł 2,60
4. FELIKS BURDECKI: **WALKA O ATOM.** Str. 110+2 nlb., 18 ilustracji. Cena zł 1,80
5. MIECZYSŁAW JEŻEWSKI: **TAJEMNICE RURKI PRÓŻNIOWEJ.** Promienie katodowe dodatnie, Röntgena. Str. 99+2 nlb., 34 ryciny. Cena zł . 2,—
6. ZYGMUNT KLEMENSIEWICZ: **W ROJOWISKU CZĄSTECZEK.** O kinetycznej teorii materii. Str. 79+1 nlb., 18 rysunków. Cena zł 1,60
7. ZOFIA KALINOWSKA: **WŚRÓD ZJAWISK GEOFIZYCZNYCH.** Str. 167+1 nlb., 54 ilustracje. Cena zł 2,80
8. IRENA WASIUTYŃSKA: **TELEFONY.** Str. 87+1 nlb., 37 rysunków. Cena zł 1,70

W druku:

JÓZEF SZPECHT: **W PRACOWNIACH FIZYKÓW POLSKICH.**

W przygotowaniu:

GUSTAW DOBORZYŃSKI: **NIEDYSKRECJA SMUGI ŚWIATŁA.**
MIECZYSŁAW JEŻEWSKI: **ELEKTROSTATYKA.**
ANTONI KARPOWICZ: **FIZYKA W SŁUŻBIE OBRONY PAŃSTWA.**
TADEUSZ KORN: **KINEMATOGRAFIA DŹWIĘKOWA.**
TADEUSZ MALARSKI: **DRGANIA I FALE.**
JAN MORGENTALER: **ŚWIAT GWIAZD I MGŁAWIC.**
IGNACY PIOTROWSKI: **URZĄDZENIA WODNE I KANALIZACJA.**
WŁADYSŁAW POŻARYSKI: **WULKANY.**
ZDZISŁAW RAUSZER: **ZADANIA I PRACE GŁÓWNEGO URZĘDU MIAR.**
FRANCISZEK SUCHORZEWSKI: **GAZY SPRĘŻONE I ICH ZASTOSOWANIE.**
TADEUSZ URBAŃSKI: **CHEMIA W SŁUŻBIE OBRONY PAŃSTWA.**
ADAM WOJTYGA: **LOTNICTWO WOJSKOWE W SŁUŻBIE OBRONY PAŃSTWA.**

ANTONINA PTASZYCKA: **W DZIEDZINIE SZTUCZNEGO CHŁODU.** „Biblioteka Fizyczna". Tom I. Str. 73+2 nlb., 31 ilustracji. Cena zł 1,40

Treść: Zjawiska, powodujące pochłanianie ciepła. Otrzymywanie niskich temperatur. Maszyny chłodnicze. Urządzenia chłodnicze. Znaczenie gospodarcze i stan chłodnictwa w Polsce.

OLGIERD ŻUKOWSKI: **STATEK MORSKI I RZECZNY.** „Biblioteka Fizyczna". Tom II. Str. 164, 86 ilustracji, 3 tablice. Cena zł 2,30

Treść: Wiadomości ogólne: klasyfikacja statków, wiadomości z teorii statku. Budowa statków: projektowanie statku, pojęcie o urządzeniu stoczni, budowa kadłuba, mechanizmy okrętowe, pomieszczenia okrętowe, specjalne urządzenia okrętowe. Wiadomości dodatkowe: urządzenia nawigacyjne i sygnałowe, kapitan, oficerowie i załoga statku. Okręty wojenne: wiadomości ogólne, podział okrętów wojennych, ich opis i przeznaczenie.

MIECZYSŁAW RYBCZYŃSKI: **WISŁĄ OD ŹRÓDEŁ DO MORZA.** Drogi wodne i porty. „Biblioteka Fizyczna". Tom III. Str. 176, 78 ilustracji. Cena zł 2,60

Treść: U źródeł Wisły. W Porąbce. Na modrej fali wód. U stóp Wawelu. Statkiem, łodzią i tratwą. W stolicy i na Mazowszu. W dolinie Prawisły. Między Wisłą a Odrą. Wizja przyszłości. Kres wędrówki.

FELIKS BURDECKI: **WALKA O ATOM.** „Biblioteka Fizyczna". Tom IV. Str. 110+2 nlb., 18 ilustracji. Cena zł . . . 1,80

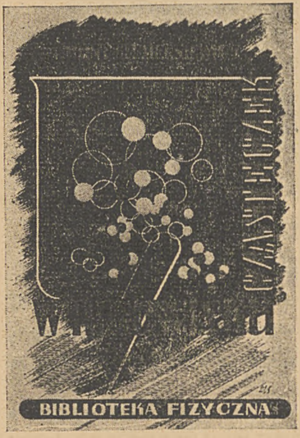
Treść: Podwaliny wszechświata. Narodziny atomistyki. Rozwiązana zagadka ciepła. Szlaki nauki od Daltona do Mendelejewa. Nowa zagadka — elektryczność. Tajemnica tęczowej wstęgi. Walka o elektron. Pochód w głąb atomu.

MIECZYSŁAW JEŻEWSKI: **TAJEMNICE RURKI PRÓŻNIOWEJ.** Promienie katodowe dodatnie Röntgena· „Biblioteka Fizyczna". Tom V. Str. 99+2 nlb., 34 ryciny. Cena zł . . 2,—

Treść: Ciała naelektryzowane, ładunki elektryczne i ich własności. Pole elektryczne i magnetyczne. Budowa atomów. Wytłumaczenie zjawiska elektryzowania przez tarcie oraz zjawiska prądu elektrycznego. Przewodzenie elektryczności przez gazy. Prądy samoistne w gazach rozrzedzonych. Promienie katodowe — strumieniem elektronów. Promienie kanalikowe i anodowe. Promienie kanalikowe w jednoczesnym polu elektrycznym i magnetycznym. Spektograf masowy. Izotopy. Promienie Röntgena. Własności promieni Röntgena. Interferencja promieni Röntgena. Pomiary długości fal promieni rentgenowskich. Własności promieniowania rentgenowskiego wysyłanego przez różne pierwiastki i związek ich z ładunkiem jądra.

ZYGMUNT KLEMENSIEWICZ: **W ROJOWISKU CZĄSTECZEK.** O kinetycznej teorii materii. „Biblioteka Fizyczna". Tom VI. Str. 79+1 nlb., 18 rycin. Cena zł 1,60

Treść: Ciągła czy ziarnista materia. Podstawowe założenie teorii kinetycznej. Wpływ ciężkości. Rozszerzalność cieplna gazów. Metody statystyczne w teorii kinetycznej. Różne języki fizyczne. Rzeczywiste prędkości drobin. Wyprowadzenie praw gazów doskonałych z teorii kinetycznej. Ciepło właściwe gazów. Doświadczenie wykazujące ruch drobinowy. Gazy rzeczywiste. Ciecze. Teoria kinetyczna a roztwory koloidalne. Ruchy cieplne u ciał większych i u najmniejszych cząstek materialnych. Fluktuacje liczby cząstek. Fluktuacje w życiu codziennym. Obliczanie liczby Avogadra. Teoria kinetyczna a termodynamika.

Nasze tanie nowoczesne oprawy płócienne są ozdobą każdej biblioteki publicznej i prywatnej.

ZOFIA KALINOWSKA: **WŚRÓD ZJAWISK GEOFIZYCZNYCH.** „Biblioteka Fizyczna"· Tom VII. Str. 167+1 nlb., 54 ilustracje. Cena zł 2,80

Treść: Wiadomości ogólne o ziemi. Masa ziemi. Kształt i wielkość ziemi. Ruch obrotowy ziemi i zjawiska z nim związane. Powstanie, wiek i temperatura ziemi. Badanie wnętrza ziemi. Skorupa ziemska. Morza i oceany. Atmosfera, jej granice i budowa. Pogoda. Magnetyzm ziemski. Elektryczność ziemska. Fizyka ziemi a praktyka życia codziennego.

IRENA WASIUTYŃSKA: **TELEFONY.** „Biblioteka Fizyczna". T. VIII· Str. 87+1 nlb., 37 rycin. Cena zł 1,70

Treść: Telefon i jego historia. Kilka słów o głosie. Nieco o elektryczności. Aparat telefoniczny. Telefoniczne centrale ręczne. Centrale telefoniczne automatyczne. Linie telefoniczne. Dalsze postępy. Zamierzenia i osiągnięcia. Trochę danych statystycznych.

Poprzednio ukazały się z dziedziny przyrodoznawstwa i techniki:

A. BOUTARIC: **ŻYCIE ATOMÓW.** Przełożyła S. Klemensiewiczowa. Z przedmową Z. Klemensiewicza, profesora Politechniki Lwowskiej. Str. VII+252, 40 rysunków w tekście, 4 fotografie na osobnych planszach. Cena zł 3,50

J. DEMBOWSKI: **SZKICE BIOLOGICZNE.** Str. VII+320, 74 rysunki. Cena zł 4,—

G. A. MOKRZYCKI: **SKRZYDLATA LUDZKOŚĆ.** Tom I. Str. 223+1, 45 fotografij na osobnych planszach. Cena zł 3,50
Tom II. Str. 168+ atlas z 220 rysunkami. Cena zł 4,50
Całość w nowoczesnej oprawie płóciennej. Cena zł 10,80

E. ŚLIWIŃSKA: **HISTORIA NASZYCH ZBÓŻ.** Str. 89+4 nlb., 44 ilustracje. Cena zł : 1,70

GUSTAW ANDRZEJ MOKRZYCKI: **SKRZYDLATA LUDZKOŚĆ.**

T. I. Str. 223+1, 45 fotografij na osobnych planszach. Cena zł . . 3,50
T. II. Str. 168+ atlas, str. 136 z 220 rysunkami. Cena zł . . . 4,50
Dwa tomy razem w artystycznej oprawie płóciennej. Cena zł . . 10,80

„Dobrze jest, gdy popularyzacją wiedzy technicznej zajmują się ludzie najbardziej do tego powołani. Do nich niewątpliwie należy prof. Mokrzycki, łącząc znajomość rzeczy z talentem pisarskim i pedagogicznym. Na szczupłej przestrzeni potrafił zmieścić tyle, że czytelnika nie tylko wprowadza do rozległego gmachu wiedzy lotniczej, ale pokazuje mu wiele zajmujących szczegółów i uczy go cenić zdobycze techniki... Najważniejsze jest to, że mamy rzecz, którą ze spokojnym sumieniem można dać do ręki każdemu, kto się lotnictwem interesuje, z pewnością, że obraz, jaki sobie wytworzy, nie będzie spaczoną odbitką rzeczywistości. Książka prof. Mokrzyckiego ma tyle zalet (do których dodać można staranne wydanie i stosunkowo niską cenę), że życzyć jej należy jaknajtrwalszego powodzenia i jaknajszerszego rozpowszechnienia. Nie przesadzimy, mówiąc, że dzięki niej można się spodziewać wzrostu zainteresowania lotnictwem, i to nie tylko wśród młodzieży, w dalszej zaś perspektywie — podniesienia kultury technicznej kraju".

„TECHNICZNE NOWOŚCI LOTNICZE"

„Najzawilsze zagadnienia techniczne przedstawione są w tej książce jasno i ciekawie.

„KURIER POZNAŃSKI"

„Autor uwzględnia w równym stopniu teoretyczną i praktyczną stronę przedmiotu, dbając zawsze o rzeczowość i dokładność w traktowaniu omawianych kwestyj. Cennym uzupełnieniem książki jest obszerny atlas, zawierający 220 ilustracji, rysunków, wykresów i tablic".

„WIADOMOŚCI LITERACKIE"

„Książka G. A. Mokrzyckiego porusza wiele zagadnień technicznych, lecz jest pisana tak łatwo i żywo, że nie sprawi nikomu trudności. Każdemu, kto interesuje się choć trochę lotnictwem, książkę tę polecamy".

„ORLĘTA"

„Praca Mokrzyckiego jest właściwie kompletną encyklopedią wiedzy o lotnictwie. Niektóre fragmenty książki porywają".

„POLSKA ZBROJNA"

„Autor łączy głęboką wiedzę z talentem literackim i zapałem skrzydlatego człowieka, — to wszystko przyczynia się do tego, że każda książka prof. Mokrzyckiego jest ciekawa jak powieść i pouczająca jak dzieło naukowe".

„SŁOWO"

„Tak doskonałej książki dla młodzieży nie mieliśmy od dawna. Ze względu na wagę omawianego zagadnienia oraz na niezwykłą precyzję i przystępność formy książka prof. Mokrzyckiego powinna znaleźć się w rękach każdego polskiego chłopca".

„ABC"

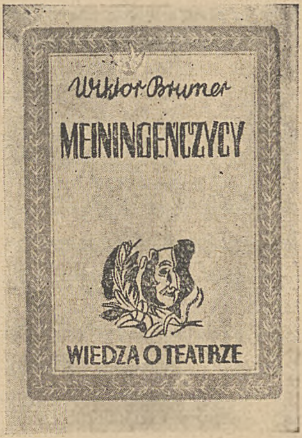
JERZY TEPA : **NA POLSKIEJ ANTENIE**. Str. 171, 52 ilustracje. Cena zł . . . . 4,—

W barwnych obrazach reportażowych przedstawia autor istotę i dzieje wynalazku, historię polskiej radiofonii i jej problemy, rolę polskiego mikrofonu w pracy społecznej i oświatowej — wreszcie w szeregu felietonów i scenek dialogowych wyjaśnia trudne arkana pracy autorskiej dla mikrofonu, dokumentując swoje tezy licznymi przykładami z audycji radiowych.

Książka, bogato ilustrowana, winna się znaleźć w rękach każdego nauczyciela, oświatowca, kierownika świetlicy, a przede wszystkim młodzieży szkolnej, która z ciekawością śledzić będzie nie tylko dzieje wynalazku, ale i jego obecny rozwój i zagadnienia z nim związane.

WIKTOR BRUMER : **MEININGEŃCZYCY.** Wiedza o teatrze. Zbiór podręczników teatrologicznych wydawany z inicjatywy Związku Artystów Scen Polskich. Tom II. Str. 55 +1 nlb., 12 ilustracji na papierze kredowym. Cena zł . 2,—

„W pracy niniejszej — pisze autor w przedmowie — chodziło mi o możliwie wszechstronne oświetlenie czynu artystycznego Meiningeńczyków. Starałem się o obiektywne wykorzystanie wszelkich dostępnych mi źródeł i materiałów. Nie unikałem obszerniejszych nawet cytatów, oddając głos bezpośrednim świadkom działań Meiningeńczyków. Chodziło mi o to, by nagromadzić jak najwięcej charakterystycznych przykładów, obrazujących wysiłki w kierunku stworzenia zgranego zespołu, ożywienia komparserii, przestrzegania realizmu historycznego oraz świadczących o wybitnym poczuciu teatralności księcia Jerzego i jego najbliższych współpracowników. Tylko bowiem idąc tą drogą — drogą przykładów — można wyrobić sobie bezstronny sąd o roli, jaką Meiningeńczycy w dziejach teatru odegrali."

Książka składa się z rozdziałów następujących: I Teatr niemiecki przed wystąpieniem Meiningeńczyków; II Aktor i zespół; III Statysta — aktorem; IV Prawda historyczna; V Poczucie teatralności; VI Znaczenie Meiningeńczyków. W zakończeniu podana jest bibliografia przedmiotu.

Książka stanowiąca tom drugi nowego cyklu pt. **„Wiedza o teatrze"** (tom pierwszy znajduje się w druku) napisana jest w sposób przystępny, łatwy i zajmujący. Na uwagę zasługują doskonałe reprodukcje rysunków ks. Jerzego z Meiningen oraz piękna okładka W. Siemiątkowskiego.

JANUSZ JĘDRZEJEWICZ: **W KRAINIE WIELKIEJ PRZYGODY.**

Str. 250+1 nlb. Cena zł . . . . 4,—

„W książce tej — pisze autor w zakończeniu — poruszyliśmy kilka tematów najważniejszych związanych z osobowością ludzką i z jej stosunkiem do społeczeństwa. Łatwo byłoby pomnożyć ich liczbę i nie jest wykluczone, że kiedyś ukazać się może w druku dalszy ciąg rozważań, związanych z Krainą Wielkiej Przygody. Na razie ograniczyliśmy się do tych niewielu spraw, które może w sposób najistotniejszy łączą się z zainteresowaniem młodości i raz poważnie w młodości przeżyte, dać mogą człowiekowi pion zasadniczy, punkt orientacyjny, z którego wychodząc można być pewnym, że w chaosie życia człowiek się nie zgubi, śladów właściwych i do celów wiodących dróg nie zatraci i w każdej, choćby najtrudniejszej, sytuacji znajdzie wytyczne, dzięki którym potrafi zająć poważne, godne i rozumne stanowisko".

Słowa te skreślone przez byłego Szefa Rządu i Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego odzwierciadlają najlepiej myśl przewodnią oraz metodę rozważań autora. O treści książki mówią następujące tytuły rozdziałów: I Kraina Wielkiej Przygody, II O rzeczach wielkich i małych, III Wiara, IV Wiedza i nauka, V Sztuka, VI Honor, VII Tradycja, VIII Praca, IX Odpowiedzialność, X Sprawiedliwość, XI Ojczyzna i naród, XII Państwo i obywatel, XIII Wojsko, XIV Mniejszości narodowe, XV Zakończenie.

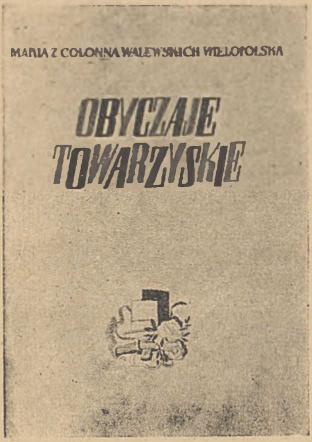
W najbliższym czasie ukaże się:

STEFAN PAPÉE: **XX LAT RZECZPOSPOLITEJ POLSKIEJ. 1918—1938.**

Doświadczony pedagog przychodzi w tej książce z pomocą nauczycielstwu i starszej młodzieży w przemyśleniu i należytym uczczeniu pierwszych dwudziestu lat Rzeczypospolitej Polskiej. W formie wypisów z dzieł, przemówień, rozkazów i oświadczeń najznakomitszych polityków Polski podaje autor kolejny przebieg najważniejszych zdarzeń, przytaczając również szereg dokumentów historycznych. Po tym bogatym rozdziale „Budowanie Państwa Polskiego" mamy rzecz zatytułowaną „Wielkości, gdzie twoje imię" z głosami pisarzy i polityków, zastanawiających się nad źródłami wielkości narodu i wyborem drogi, wiodącej w lepszą przyszłość. Książkę uzupełniają: „Kronika z lat 1918—1938", „Wiadomości biograficzne", „Źródła literackie do historii Legionów i lat 1918—1938", „Źródła historyczne" i „Indeks osobowy".

W „XX latach Rzeczpospolitej Polskiej" zyskują szkoły obfity materiał do godnego uczczenia radosnej rocznicy i trwałą pomoc, przydatną w nauczaniu współczesnych dziejów Polski.

MARIA Z COLONNA-WALEWSKICH WIELOPOLSKA: **OBYCZAJE TOWARZYSKIE.** Str. 207. Cena zł 3,60

Książka p. Wielopolskiej, wyróżniająca się właściwymi autorce zaletami narracji i stylu, jest pierwszym savoir-vivrem opracowanym w sposób poważny i rzeczowy a dostosowanym do warunków współczesnej rzeczywistości polskiej.

Praca składa się z siedmiu części. Część I poświęcona jest życiu rodzinnemu i stosunkom w domu. Część II omawia zachowanie się poza domem. Część III dotyczy stosunków towarzyskich, wizyt i tytułów. Część IV zawiera luźne rady i uwagi na temat rycerskości w życiu. Część V omawia przyjęcia oficjalne, ich rodzaje, stroje, odznaczenia, zachowanie się w czasie rozmaitych uroczystości, stosunki ze światem oficjalnym, dyplomatycznym etc. Część VI poświęcona jest specjalnie ubiorom. Część VII wreszcie zawiera wskazówki co do korespondencji i telefonów.

Całość znakomicie orientuje w skomplikowanych zagadnieniach obyczajów towarzyskich a czyta się z prawdziwym zainteresowaniem dzięki wysokiemu poziomowi i kulturze rozważań autorki.

Na specjalne podkreślenie zasługuje wykwintna szata zewnętrzna książki.

„Grzeczność nie jest cnotą, lecz z wielu cnót wypływa". Wielu uzdolnionych ludzi poniosło poważne klęski z tego powodu, że nie umieli zachować się w towarzystwie. Swoją książką p. Wielopolska pragnie zastąpić rodziców i szkołę, którzy nie zawsze są w stanie nauczyć żyć z ludźmi i światem, prowadząc czytelnika od domu średnio zamożnego do pałaców i salonów, wszędzie objaśniając nie tylko sposób zachowania się, lecz znaczenie i celowość w sprzętach, ubiorze itd.

„MAŁY DZIENNIK"

„Książka ta jest książką istotnie wychowawczą. Poza przepisami i formułkami, które można poprostu wiernie z niej skopiować w potrzebie, znajdujemy w niej zalecenia, do których się trzeba wewnętrznie, psychicznie naginać, ćwicząc w sobie charakter, opanowując swoje wady. Nie tylko „dobrych manier" chce nas autorka nauczyć, lecz także — przede wszystkim! — i tego, jak postępować, abyśmy byli miłymi towarzyszami swych bliźnich, dobrymi ich kolegami w każdej okoliczności życia".

„KURIER PORANNY"

„Książka, wydana pod względem graficznym bardzo starannie, wyróżnia się żywością stylu i trafnością uwag na temat obyczajów towarzyskich".

„ABC"

LUDZIE I PRACA

Cykl ten przeznaczony dla młodzieży szkół zawodowych oraz szerszego ogółu czytelników zawiera lektury pogłębiające wiedzę zawodową i wprowadzające w świat pracy.

Lektury te poświęcone różnym dziedzinom wiedzy zawodowej, jak również życiu i czynom pionierów i tytanów pracy, którzy rękoma i mózgami swymi torowali drogi postępowi gospodarczemu ludzkości, opracowane są w sposób zajmujący, łatwy i przystępny.

Autorami poszczególnych tomików są wybitni znawcy przedmiotu.

Wszystkie tomiki są obficie ilustrowane, mimo to ceny książek są bardzo niskie.

Dotychczas ukazały się:

1. NATALIA GĄSIOROWSKA: **GÓRNICTWO I HUTNICTWO W POLSCE.** Str. 160, 2 mapy, 37 ilustracyj 2,40
2. EMIL PIOTR EHRLICH: **GDZIE ZAKŁADAĆ SKLEPY?** Str. 100, 31 tablic 1,80
3. EMIL PIOTR EHRLICH: **JAK SPRZEDAWAĆ?** Str. 71+5 nlb., 150 ilustracji 3,60
4. EMIL PIOTR EHRLICH: **DOMY TOWAROWE. PRZEDSIĘBIORSTWA WIELOSKLEPOWE. DOMY WYSYŁKOWE.** Str. 143+1 nlb., 21 ilustracji 2,20
5. FELIKS BURDECKI: **TECHNIKA I PRZEMYSŁ W DAWNEJ POLSCE.** Str. 174+1 nlb., 52 ilustracje 2,80

W druku:

LEON KOCZY: **HISTORIA HANDLU POLSKIEGO.**

W przygotowaniu:

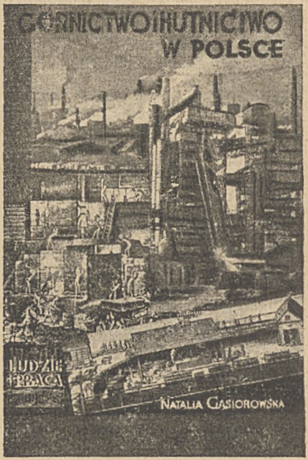
ŁUCJA CHAREWICZOWA: **CECHY W DAWNYCH CZASACH.**

EMIL PIOTR EHRLICH: **ORGANIZACJA PRZEDSIĘBIORSTWA KUPIECKIEGO.**

NATALIA GĄSIOROWSKA: **HANDEL ŚWIATOWY W ROZWOJU HISTORYCZNYM.**

NATALIA GĄSIOROWSKA: **HISTORIA GOSPODARCZĄ POLSKI.**

NATALIA GĄSIOROWSKA: **GÓRNICTWO I HUTNICTWO W POLSCE.** „Ludzie i Praca". Tom I. Str. 160+2 mapy, 37 ilustracji. Cena zł 2,40

Praca prof. Gąsiorowskiej, wybitnego znawcy historii gospodarczej Polski, jest pierwszym zarysem dziejów górnictwa i hutnictwa polskiego od czasów najdawniejszych aż do chwili obecnej.

Książka składa się z dwóch części poprzedzonych wstępem. We wstępie omawia autorka bogactwa ziemi polskiej w zestawieniu z zasobami światowymi, wyjaśniając równocześnie, co to jest górnictwo. Część pierwsza poświęcona jest dziejom górnictwa i hutnictwa w czasach przedrozbiorowych, część druga przedstawia ich rozwój w Polsce porozbiorowej i współczesnej. W zakończeniu znajdujemy wykaz najważniejszej literatury przedmiotu. Autorka nie ogranicza się do omówienia rozwoju przemysłu górniczo-hutniczego z punktu widzenia gospodarczego, lecz uwzględnia w szerokim zakresie także prawną i społeczną stronę zagadnienia. Książka napisana jest popularnie, acz w oparciu o wyniki najnowszych badań naukowych. — Na specjalne podkreślenie zasługują liczne ilustracje.

„Dobrze, że w porze narodzin C. O. P. ukazała się taka książka. Dziś, kiedy ojczyznę zdobywa się już nie, jak dawniej, samym tylko karabinem czy szablą, ale raczej kilofem, kielnią i młotem, dzieje tego kilofa opowiedziane bardzo żywo, przystępnie i jasno będą znakomitym środkiem propagandy kultury technicznej wśród młodego pokolenia i wstępem do dalszych studiów nad tym tematem. Książce nie brak także wartości wychowawczych, dzięki licznym momentom społecznym, rozsianym po jej stronach, a w pierwszym rzędzie zagadnieniu pracy i stosunku do niej człowieka." „PORADNIK BIBLIOTECZNY"

EMIL PIOTR EHRLICH: **GDZIE ZAKŁADAĆ SKLEPY?** „Ludzie i Praca". Tom II. Str. 99, 31 tablic. Cena zł . . . 1,80

„Położenie sklepu detalicznego — pisze autor we wstępie — nie może być dziełem przypadku. Wybór miejsca pod sklep winien być gruntownie przemyślany, gdyż położenie sklepu decyduje bardzo często o jego powodzeniu. Zadaniem pracy niniejszej jest ustalić te prawa, które wywierają wpływ na położenie sklepu".

Chodzi autorowi przede wszystkim o wpływ takich czynników, jak miejscowość, klientela, następnie branża i organizacja sklepu. Pod tym kątem widzenia rozważa położenie sklepu detalicznego na wsi, na terenie osady fabrycznej, w miasteczku (rolniczym, przemysłowym, urzędniczym) oraz w mieście większym, ilustrując swoje wywody licznymi wykresami i zestawieniami statystycznymi.

Książka odda niewątpliwie duże usługi tak w nauce szkolnej, jak i w samokształceniu.

EMIL PIOTR EHRLICH: **JAK SPRZEDAWAĆ?** „Ludzie i Praca". Tom III. Str. 71+5 nlb., 150 ilustracji. Cena zł . 3,60

W 13 rozdziałach w sposób żywy i zajmujący uczy autor trudnej sztuki sprzedawania.

Po krótkiej charakterystyce techniki sprzedaży w dawnych czasach i uzasadnieniu konieczności unowocześnienia jej metod wyjaśnia autor, dlaczego ludzie kupują oraz na czym polega istota sztuki sprzedawania, aby następnie zająć się obszerniej rolą sprzedawcy oraz cechami, jakie mogą mu zapewnić powodzenie w handlu. Cechami tymi są: znajomość psychologii klienta, umiejętność rozróżniania rodzajów i typów klientów oraz rzetelna znajomość sprzedawanego towaru.

W zakończeniu podnosi autor znaczenie szybkiego obrotu w handlu oraz podaje przykłady dobrej i złej rozmowy sprzedawcy z klientem.

Oprócz tekstu zawiera książka 150 doskonale wykonanych w tief-druku zdjęć ilustrujących wywody autora oraz 10 dowcipnych wierszowanych przykazań dobrego sprzedawcy.

Składa się to wszystko na całość pod każdym względem cenną i pożyteczną, którą zalecić można zarówno młodzieży szkół zawodowych, jak i szerszym rzeszom kupców i pracowników handlowych.

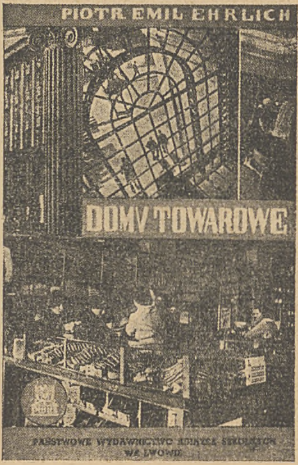
„...ta znakomita książeczka daleko wykracza poza zasięg młodzieży szkolnej i podręczników. Przestudiować ją powinien każdy kupiec i sprzedawca. Praca prof. Ehrlicha czołowego dziś reprezentanta polskiej wiedzy kupieckiej, odznacza się przejrzystym układem metodycznym, jasnością stylu, dobrym doborem przykładów, a obfity dział ilustracyjny poglądowo uczy, jak powinna i jak nie powinna wyglądać obsługa sklepowa. Oczywiście dla młodzieży szkół handlowych jest ona niezbędną jako podstawa przyszłego zawodu".

„WIEK NOWY"

„Książeczki prof. Ehrlicha objęte cyklem „Ludzie i Praca" są popularną zajmującą lekturą, której brak odczuwano szczególnie dotkliwie w dziedzinie nauki o handlu. Książki te przez swą lekką formę przy gruntownej znajomości przedmiotu w niezwykle wysokim stopniu zachęcają nietylko do rozszerzenia zakresu zainteresowań w obrębie własnej fachowości, lecz uczą cenić doniosłość pionierskich wysiłków jednostek twórczych na polu życia gospodarczego i kulturalnego. Na szczególne podkreślenie zasługuje umiejętność doboru i rozmieszczenia tablic, fotografii i wykresów celem ożywienia tekstu".

„KURIER WARSZAWSKI"

EMIL PIOTR EHRLICH: **DOMY TOWAROWE. PRZEDSIĘBIORSTWA WIELOSKLEPOWE. DOMY WYSYŁKOWE.** „Ludzie i Praca". Tom IV. Str. 143+1 nlb., 21 ilustracji. Cena zł 2,20

Praca p. Ehrlicha składa się z trzech części.

W cz. I poświęconej domom towarowym omawia autor organizację, system zakupu i sprzedaży, personel, reklamę, kontrolę, statystykę, znaczenie handlowe i historię rozwoju tych przedsiębiorstw, ilustrując swoje wywody opisem kilku wzorowych domów towarowych, jak firma Braci Jabłkowskich w Warszawie czy J. Wanamakera w Nowym Jorku.

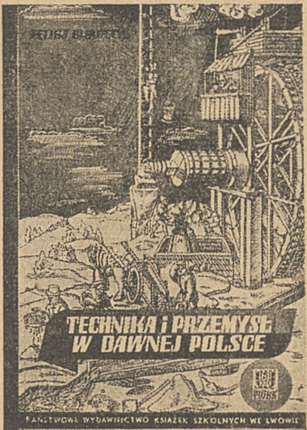
W cz. II poświęconej przedsiębiorstwom wielosklepowym opisuje autor warunki sprzyjające ich powstawaniu, następnie organizację, reklamę, tendencje rozwojowe i ciekawsze typy przedsiębiorstw wielosklepowych. W zakończeniu rozdziału rozpatruje zagadnienie przedsiębiorstw wielosklepowych w Polsce.

Cz. III pracy poświęcona jest domom wysyłkowym, ich organizacji i rozwojowi zagranicą i w Polsce.

Treści kiążki dopełnia wykaz ważniejszej literatury przedmiotu.

„Praca jest ładnie wydana i stanowi przez swą lekką formę doskonałą lekturę dla szkolnictwa zawodowego". „DEPESZA"

FELIKS BURDECKI: **TECHNIKA I PRZEMYSŁ W DAWNEJ POLSCE.** „Ludzie i Praca". Tom V. Str. 174 + 1 nlb., 52 ilustracje. Cena zł 2,80

Praca dra Burdeckiego przedstawia rozwój techniki w Polsce od czasów najdawniejszych do połowy w. XIX.

Książka składa się z 6 rozdziałów. Rozdział pierwszy poświęcony jest narodzinom sztuk technicznych na ziemiach polskich w okresie przedhistorycznym, rozdział drugi — technikom Polski piastowskiej, rozdział trzeci — technikom Jagiellonów.

Rozdział czwarty omawia upadek i ponowny wysiłek w kierunku uprzemysłowienia Polski w w. XVII—XVIII, rozdziały piąty i szósty stan przemysłu za Stanisława Augusta i jego rozkwit za Królestwa Kongresowego.

W zakończeniu podany został wykaz literatury oraz skorowidz nazwisk i rzeczy.

Całość pracy daje dokładny i przejrzysty obraz rozwoju umiejętności technicznych w Polsce, a napisana jest w sposób jasny, barwny i zajmujący.

Osobna wzmianka należy się starannej szacie graficznej książki, w szczególności reprodukcjom rzadkich starych sztychów.

EMIL PIOTR EHRLICH i LUDWIK TYROWICZ: **WYSTAWA SKLEPOWA.** Str. 158. Cena zł 3,60

Książka ta, stanowiąca pierwsze wyczerpujące opracowanie handlowej oraz estetycznej strony wystawy sklepowej, składa się z trzech części.

Część I w opracowaniu E. P. Ehrlicha omawia znaczenie wystaw sklepowych z punktu widzenia handlowego, część II w opracowaniu L. Tyrowicza poświęcona jest dekoracji okna sklepowego, część III wreszcie zawiera zbiór fotografij rozmaitych wystaw sklepowych, ilustrujący wywody autorów. Książka, napisana w sposób prosty i jasny, może służyć jako praktyczny poradnik zarówno młodzieży szkół handlowych, jak też szerszym kołom kupiectwa.

LUDWIK TYROWICZ: **LITERNICTWO W REKLAMIE.** Str. 112. Cena zł 2,50

Podręcznik prof. Tyrowicza przeznaczony jest w pierwszym rzędzie dla młodzieży gimnazjów kupieckich uczącej się „techniki reklamy", a następnie dla młodych kupców rozpoczynających pracę zawodową.

Książka ma charakter wybitnie praktyczny. „Do prac kupca — pisze autor w przedmowie — poza sprzedawnictwem i organizacją handlową jego przedsiębiorstwa należy też urządzenie wystawy sklepowej, stworzenie i utrzymanie ładu estetycznego w sklepie, jasne i ciągłe informowanie klienteli o cenach towarów. By sprostać tym wszystkim zadaniom, trzeba posiadać umiejętność wykonywania czystych, bardzo czytelnych i efektownych napisów, kartek z cenami, tablic i małych plakatów... trzeba wiedzieć, z jakich materiałów robić takie napisy, kiedy stosować małe a kiedy wielkie litery, kiedy płaskie czy wypukłe, jakich używać zestawień barwnych itp."

Te właśnie wiadomości podaje w formie jasnej i zwięzłej podręcznik prof. Tyrowicza. Obejmuje on naukę zarówno ozdobnego pisma odręcznego, jak i liternictwa dekoracyjnego używanego we wszelkich dziedzinach, za wyłączeniem pism, których używają drukarze do druków reklamowych.

Wywody autora ilustrują liczne wzory liternicze oraz ryciny przyrządów pisarskich.

Mimo starannej szaty wydawniczej oraz wielkiej ilości klisz, cena książki skalkulowana jest bardzo nisko.

„Pożyteczna i estetycznie wydana książeczka". „KURIER POZNAŃSKI"

ROMAN KOZŁOWSKI: **TACZANKA NAPRZÓD.** Wspomnienia wojenne opowiadane młodzieży. Str. 158, 13 ilustracji S. Haykowskiego. Cena zł 2,80

W książeczce tej zebrał autor, uczestnik kampanii bolszewickiej, wspomnienia swoje z walk 3 baterii I Dywizjonu Artylerii Konnej na ziemiach Wołynia i Podola.

Zwiedzając wraz z dziećmi miejsca dawnych pobojowisk, opowiada im autor w sposób miły i bezpretensjonalny swoje przygody wojenne od chwili przydziału do baterii do zakończenia wojny i opuszczenia wojska.

Książeczkę ozdobioną pełnymi życia ilustracjami S. Haykowskiego czyta się lekko z prawdziwym zainteresowaniem. Można ją zalecić zarówno młodzieży szkolnej, jak i czytelnikom dojrzałym.

MIECZYSŁAW ZYDLER: **URLOP NA WODZIE.** Żaglówką z Poznania do Gdyni — Reportaż ze szlaku: Warta, Noteć, Kanał Bydgoski, Brda, Wisła, Zatoka Gdańska. Str. 93+2 nlb., 19 ilustracji. Cena zł 1,80

Książka ta to nietylko ciekawy reportaż, lecz równocześnie nader pożyteczny przewodnik. „Żywiołowemu tempu, w jakim poczęła się u nas ostatnio rozwijać turystyka wodna, — pisze autor w przedmowie — nie dotrzymuje kroku odpowiednia literatura pomocnicza. Daje się tu wciąż jeszcze odczuwać dotkliwy brak przewodników i sprawozdań, dotyczących najważniejszych nawet szlaków, do których między innymi zaliczyć wypada szlak: Poznań-Gdynia. Ta niewątpliwa luka była mi bodźcem do skreślenia opisu wyprawy żeglarskiej, którą zrobiłem Wartą, Notecią, Kanałem Bydgoskim, Brdą, Wisłą i morzem do Gdyni".

Wyprawę tę opisuje autor w sposób barwny i zajmujący, podnosząc uroki włóczęgi wodnej, która, jak twierdzi, „daje siły i zdrowie oraz uczy o kraju ojczystym trafniej od najlepszego podręcznika geografii".

Na uwagę zasługują piękne zdjęcia z wyprawy.

	Cena zł
BALICKI S.: **CHŁOPCY.** Szkice z życia szkoły . . .	1,20
BURZYŃSKI Z.: **POMIĘDZY CHMURAMI.** Z licznymi ilustr.	2,50
CHOIŃSKI-JESKE T.: **TIARA I KORONA.** Powieść z XI wieku. Z ilustracjami T. Piotrowskiego	4,20
CHWAŚCIŃSKI B. i WOJSZNIS J.: **WŚRÓD GÓR MAROKKA.** Wspomnienia z wyprawy. Z licznymi ilustracjami . .	1,90
CUTLER WALDO U.: **O KRÓLU ARTURZE I RYCERZACH OKRĄGŁEGO STOŁU.** Przekład F. Kruszewskiej. Z ilustracjami M. Byliny	3,80
w opr.	5,50
DOBROWOLSKI A. B.: **MĘCZENNICY POLARNI.** Z ilustr. .	1,—
DYBCZYŃSKI T.: **W POPRZEK SYBIRU.** Powieść podróżnicza. Wydanie II. Z licznymi ilustracjami W. Siemiątkowskiego	4,20
DYBCZYŃSKI T.: **TAJEMNICE ŁYSOGÓR.** Z licznymi ilustr. .	2,80
FRANTZ W.: **Z BOCIANICH WYPRAW I PRZYGÓD.** Z ilustracjami S. Matusiaka	1,80
GAWIŃSKI A.: **PEREGRYNACJE ANDRZEJA WILCZKA.** Powieść. Z 16 ilustracjami na papierze kredowym . .	3,80
w opr.	5,20
GOETHE J. W.: **LIS PRZECHERA.** Przekład wolny L. Staffa. Z ilustracjami	2,80
w opr.	4,50
KOSSAK Z.: **PUSZKARZ ORBANO.** Powieść historyczna. Z licznymi ilustracjami W. Siemiątkowskiego . . .	3,60
w opr.	5,20
KRASZEWSKI J. I.: **RZYM ZA NERONA.** Obrazy historyczne. Z licznymi ilustracjami	2,—
LEPECKI M. B.: **SYBIR WSPOMNIEŃ.** Z licznymi ilustracjami	3,80
MAKUSZYŃSKI K.: **WIELKA BRAMA.** Powieść. Wydanie II. Z ilustracjami W. Siemiątkowskiego	3,50
w opr.	5,50
MODRAK P.: **W KRAINIE KANGURA.** Z licznymi ilustracjami .	2,30
MORCINEK G.: **ŁYSEK Z POKŁADU IDY.** Opowiadanie. Wydanie II. Z ilustracjami W. Siemiątkowskiego . . .	0,50
MORCINEK G.: **PO KAMIENISTEJ DRODZE.** Z ilustracjami .	2,40

Cena zł

OLECHOWSKI G.: **NA WIELKĄ WYPRAWĘ.** Z licznymi ilustracjami . . . . 2.—

ORKAN W.: **Z KRAINY GORCÓW.** Z ilustracjami . . . 2,60

ORLIŃSKI B.: **MOJE WRAŻENIA Z LOTU DO TOKIO.** Wydanie III 1,90

OSTROWSKI W.: **NA SZCZYTACH KORDYLIERÓW.** Wspomnienia z wyprawy. Z licznymi ilustracjami . . . 1,90

OSTROWSKI W.: **W SKALE I LODZIE.** Z licznymi ilustracjami 4,50

ORVIETO L.: **OPOWIADANIA Z DAWNYCH, DAWNYCH CZASÓW.** Przekład H. Grotowskiej. Z ilustracjami kolorowymi . . . . 3,—

ORVIETO L.: **OPOWIADANIA Z DAWNYCH, DAWNYCH CZASÓW.** Narodziny Rzymu. Przekład H. Grotowskiej. Z ilustracjami kolorowymi . . . . . . w opr. 3,50

OSSENDOWSKI F. A.: **W POLSKIEJ DŻUNGLI.** Powieść. Wydanie II. Z licznymi ilustracjami W. Siemiątkowskiego 3,50
w opr. 5,50

PARANDOWSKI J.: **PRZYGODY ODYSEUSZA.** Według Odysei Homera. Wydanie II. Z ilustracjami 1,70

PARANDOWSKI J.: **WOJNA TROJAŃSKA.** Według Iliady Homera. Wydanie II. Z ilustracjami 1,70

RABSKA Z.: **MŁODOŚĆ W NIEWOLI.** Kartki z pamiętnika uczennicy tajnej pensji. Wydanie nowe. Z ilustracjami W. Siemiątkowskiego 2,80

RYDEL L.: **FERENIKE I PEJSIDOROS.** Opowieść kulturalno-obyczajowa na tle igrzysk olimpijskich. Wydanie III. Z licznymi ilustracjami 1,90

SCHMUCK A.: **Z PIŃSKA DO AUGUSTOWA KAJAKIEM.** Z licznymi ilustracjami 1,75

SIEDLECKI S.: **WŚRÓD POLARNYCH PUSTYŃ SVALBARDU.** Z licznymi ilustracjami 2,20

SKARŻYŃSKI S.: **NA RDW PRZEZ ATLANTYK.** Wydanie II. Z licznymi ilustracjami 2,80

ZARUSKI M.: **NA BEZDROŻACH TATRZAŃSKICH.** Wycieczki, wrażenia i opisy. Wydanie II. Z licznymi ilustracjami . 4,30

ŻULIŃSKA B.: **DLA CIEBIE, POLSKO!** Obrazki z życia T. Żulińskiego (R. Barskiego). Z ilustracjami 1,30

LEKTURY W JĘZYKACH OBCYCH

Przy nauczaniu nowożytnych języków obcych ma lektura większych całości ogromne znaczenie i dlatego program nowego gimnazjum kładzie na nią szczególny nacisk.

Pragnąc przyjść z pomocą nauczycielstwu i młodzieży w pracy, PWKS przystąpiło do wydawania trzech kolekcji lektur obcojęzycznych: angielskiej, francuskiej i niemieckiej, dostosowanych do programu nauczania tych przedmiotów w poszczególnych klasach gimnazjum.

Zgodnie z podstawowymi założeniami współczesnej dydaktyki przy wyborze odpowiednich tekstów kierowano się ich wysokim poziomem literackim oraz zawartością, zapoznającą młodzież z życiem współczesnym danego narodu, bez pomijania trwałych wciąż wartości kulturalnych przeszłości, tych zwłaszcza, które ułatwiają zrozumienie dnia dzisiejszego.

Aby tym łatwiej osiągnąć zamierzone cele dydaktyczne i metodyczne, starano się usilnie o to, aby książeczki z jednej strony były ciekawe i zajmujące, z drugiej zaś, aby nie nastręczały zbyt wielu trudności językowych.

Pierwszy postulat wypełniono przez uwzględnienie w jaknajszerszym zakresie naturalnych dążeń i zainteresowań młodzieży, drugiej ewentualności uniknięto dzięki szczęśliwie pomyślanym objaśnieniom.

Komentarze umieszczano na marginesie tuż przy wyrazach objaśnianych, wyjaśnienia zaś rzeczowe podawano pod tekstem jako odnośniki. Specjalną uwagę zwrócono przy tym na układ graficzny książki oraz jej estetyczny wygląd zewnętrzny. Ilustracje poszczególnych tomików dostosowano ściśle do treści, starając się równocześnie o to, aby znajdowały się na odpowiednim poziomie artystycznym.

Pomimo znacznych kosztów, będących wynikiem starannego wydania ceny książek są możliwie niskie.

PWKS stara się zaopatrzyć w odpowiednią lekturę klasy II—IV nowego typu, ma jednak w przygotowaniu również tomiki dla przyszłego liceum.

Oto pełny wykaz dotychczas wydanych tomików:

LEKTURA ANGIELSKA

Cena zł

1. GAUNT P.: **KITTY GOES TO CAMP.** Oprac. E. Rogóyska. Str. 40. Kl. II 0,70
2. KELTIE J. S. i GILMOUR S.: **ADVENTURES OF EXPLORATION.** Book I. Oprac. X. Żytomirska-Grzebieniowska. Str. 36. Kl. II 0,70
3. KELTIE J. S. i GILMOUR S.: **ADVENTURES OF EXPLORATION.** Book II. Oprac. M. Patkaniowska. Str. 36. Kl. III 0,70
4. BRAZIL A.: **THE NICEST GIRL IN THE SCHOOL.** Oprac. H. Karczewska. Str. 96. Kl. III 1,20
5. MONK F. i WINTER H.: **A GREAT ADVENTURER.** Oprac. A. Kreusler. Str. 20 Kl. IV 0,60
6. MARSHALL H. E.: **STORIES OF ROBIN HOOD.** Oprac. E. Rogóyska. Str. 28. Kl. II 0,60
7. CARROL L.: **ALICE'S ADVENTURES IN WONDERLAND.** Oprac. X. Żytomirska-Grzebieniowska. Str. 44. Kl. I—II 0,90
8. MACGREGOR M.: **STORIES OF KING ARTHUR'S KNIGHTS.** Oprac. H. Karczewska. Str. 34. Kl. III 0,80
9. KELTIE J. S. i GILMOUR S.: **ADVENTURES OF EXPLORATION.** Book III. Kl. III . . . . w druku

LEKTURA FRANCUSKA

Cena zł

1. JACQUIN J. i FABRE A.: **SUR L'ECRAN DU CINEMA.** Oprac. Ą. Zaleska-Garnyszowa. Wydanie II poprawione. Str. 46. Kl. II 0,85
2. OSTROGA Y.: **PETITES FILLES DE LA VIEILLE FRANCĘ.** Oprac. O. Opólska. Wydanie II poprawione. Str. 32. Kl. II 0,75
3. BESBRE P.: **LE NAUFRAGE MYSTÉRIEUX.** Wydanie II poprawione. Oprac. O. Opólska. Str. 84. Kl. II—III . . . . 1,—
4. BERNAY H.: **LES CHASSEURS DE PAPILLONS.** Oprac. K. Zgleczewska. Str. 72. Kl. II—III 0,90
5. GOUBLET J.: **L'AS DE LA ROUTE.** Oprac. R. Szadurska. Str. 80. Kl. II—III 0,90
6. JABOUNE: **LES JUMEAUX POIS.** Oprac. I. Pepłowska. Str. 36. Kl. II—III 0,80
7. ROSNY AINE J. H.: **A LA RECHERCHE DU TRÉSOR.** Oprac. A. Zawadzka-Czerwińska. Str. 94+1 nlb. Kl. III—IV . . . . . . 1,—
8. SEVRETTE G.: **AU PAYS DE BINIOUS. Oprac.** K. Zgleczewska. Str. 77. Kl. III . . . . 1,—
9. **CONTES ET LÉGENDES DE FRANCE.** 1. Oprac. K. Zgleczewska Str. 52. Kl. III . . . . , 0,85
10. **CONTES ET LÉGENDES DE FRANCE.** 2. Oprac. K. Zgleczewska. Str. 54+1 nlb. Kl. III 0,90
11. JABOUNE: **LES DIMANCHES DE LA FAMILLE POINTU.** Oprac. I. Pepłowska. Str. 46+1 nlb. Kl. II 0,85
12. BERNAY H.: **ON A VOLÉ UN TRANSATLANTIQUE.** Oprac. A. Zaleska-Garnyszowa. Str. 103+1 nlb. 1,20
13. HIRE DE LA J.: **LES ARBRES QUI PLEURENT.** Kl. III . . . w druku

LEKTURA NIEMIECKA

1. KAESTNER E.: **DER 35. MAI ODER KONRAD REITET IN DIE SUEDSEE.** Oprac. J. Sandel. Wydanie II poprawione. Str. 69. Kl. III . . . 0,90
2. HANSEN L.: **CHAUFFEUR WEBER UND SEIN FREUND.** Oprac. J. Nowińska. Wydanie III. Str. 48. Kl. II 0,75
3. DIEBOLD B.: **DAS BUCH DER GUTEN WERKE 1914—1918.** Oprac. W. Sabatowska. Str. 73+1 nlb. Kl. III—IV 0,90
4. GERSTAECKER F.: **DER SCHIFFSZIMMERMANN.** Oprac. G. Holzer. Wydanie II poprawione. Str. 68. Kl. III—IV 0,90
5. HAUFF W.: **DAS KALTE HERZ.** Oprac. J. Rollauer. Wydanie II poprawione. Str. 64. Kl. III 0,85
6. FRANK R. i LICHEY G.: **DER SCHAEDEL DES NEGERHAEUPTLINGS MAKAUA.** Oprac. G. Żółtkowska. Str. 117+1 nlb. Kl. IV 1,20
7. SUDERMANN H.: **DIE REISE NACH TILSIT.** Oprac. Z. Żygulski. Str. 60. Kl. 7—8 . . . . 1,—
8. ITALIAANDER R.: **LENNART, EIN SEGELFLIEGER.** Oprac. W. Mayer. Str. 56. Kl. IV 0,80
9. EBE-SCHIEKER S.: **WAS TUN, SIBYLLE?** Oprac. E. Szarlitt Str. 114. Kl. IV 1,20
10. KAESTNER E.: **DAS FLIEGENDE KLASSENZIMMER.** Oprac. J. Klinghoffer. Str. 115. Kl. III—IV 1,30
11. MEZGER M.: **MONIKA FAHRT NACH MADAGASKAR.** . . . w druku

ZBIÓR PRZEPISÓW

W ZAKRESIE ADMINISTRACJI SZKOLNICTWA

Pragnąc zapobiec powszechnie odczuwanej potrzebie oraz czyniąc zadość z dawna wysuwanym postulatom licznej rzeszy nauczycielstwa polskiego, Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych podjęło w porozumieniu z Ministerstwem WR i OP wydawnictwo cyklu broszur, zawierających przepisy z zakresu administracji szkolnictwa.

Dotychczas ukazały się w tym cyklu prace następujące:

T. I. **KWALIFIKACJE ZAWODOWE NAUCZYCIELI SZKÓŁ POWSZECHNYCH.** Opracowali dr Z. Kwiatkowski i dr S. Białas. Str. 258 . . . . 3,—

Treść: Część I. Kwalifikacje zawodowe nauczycieli szkół powszechnych. Część II. Egzamin praktyczny nauczyciela publicznych szkół powszechnych. Część III. Państwowe Wyższe Kursy Nauczycielskie, Pedagogia, Instytuty, Kursy Wakacyjne. Część IV. Przepisy uposażeniowe pozostające w związku z kwalifikacjami. Część V. Orzeczenia Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

T. II. **USTRÓJ I ORGANIZACJA SZKOLNICTWA.** Opracowali dr Z. Kwiatkowski i dr S. Białas. Str. 491 . . . . 5,—

Treść: Część I. Przepisy zasadnicze o ustroju szkolnictwa. Część II. Organizacja publicznych szkół powszechnych. Część III. Organizacja szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli. Część IV. Organizacja szkół zawodowych i szkół dokształcających zawodowych. Część V. Ustrój szkolnictwa artystycznego. Część VI. Przepisy o przystosowaniu niektórych ustaw do wprowadzenia w życie nowego ustroju szkolnictwa. Część VII. Organizacja roku szkolnego. Część VIII. Orzecznictwo Najwyższego Trybunału Administracyjnego. Dodatek: Ustawa z dnia 30 sierpnia 1937 r. o ustroju szkolnictwa.

T. III. **PRAWO SZKÓŁ PRYWATNYCH.** Opracowali dr Z. Kwiatkowski i L. Eckert. Str. 375+1 nlb. . . . . 5,—

Treść: Część I. Przepisy zasadnicze o zakładaniu prywatnych szkół (zakładów, kursów), stwierdzaniu warunków, wydawaniu orzeczeń, wzorach statutów, zaświadczeniach, zamykaniu szkół. Część II. Przepisy dotyczące prowadzenia szkół prywatnych, w szczególności języka nauczania, języka napisów, ogłoszeń i akt, pieczęci, świadectw, podręczników, pomocy naukowych, ubioru młodzieży. Część III. Kierownicy i nauczyciele szkół prywatnych. Część V. Przepisy w zakresie nadzoru nad szkołami prywatnymi. Część V. Nadawanie szkołom prywatnym praw szkół państwowych (publicznych). Część VI. Wypełnianie obowiązku szkolnego w szkołach prywatnych lub przez naukę domową. Część VII. Przepisy gospodarcze dotyczące prywatnych szkół zawodowych subwencjonowanych przez państwo. Część VIII. Przepisy szczególne dotyczące legitymacyj szkolnych i ulg kolejowych, ulg podatkowych i celnych, służby wojskowej, zajmowania lokali, zapobiegania cho-

robom zakaźnym i szczepienia ochronnego przeciw ospie. Część IX. Prywatne szkoły żydowskie. Część X. Nauczanie prywatne i domowe na obszarze b. zaboru pruskiego. Część XI. Szkoły prywatne wyższe i akademickie. Część XII. Orzecznictwo Sądu Najwyższego, Najwyższego Trybunału Administracyjnego i Trybunału Kompetencyjnego. Dodatek: 1. Ustawa śląska z dnia 30 sierpnia 1937 r. o ustroju szkolnictwa. 2. Ustawa śląska z dnia 30 sierpnia 1937 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych.

Książki te zawierają obfity materiał ustaw, rozporządzeń i okólników władz szkolnych po raz pierwszy zebrany i uporządkowany do użytku praktycznego. Układ książek jest jasny i przejrzysty, szata graficzna nader staranna.

W druku, a częściowo w przygotowaniu, znajdują się dalsze tomy cyklu:

ADMINISTRACJA PUBLICZNEJ SZKOŁY POWSZECHNEJ. Opracowali dr Z. Kwiatkowski i dr S. Białas.

ADMINISTRACJA SZKOŁY ŚREDNIEJ. Opracowali dr Z. Kwiatkowski i dr S. Białas.

KWALIFIKACJE DO NAUCZANIA W SZKOŁACH ŚREDNICH OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH I SEMINARIACH NAUCZYCIELSKICH. Opracował mgr W. Rychlewicz.

PIERWSZE GŁOSY PRASY OŚWIATOWEJ O „ZBIORZE PRZEPISÓW"

„Użyteczność takiego zbioru, opracowanego źródłowo i gruntownie jest powszechnie uznana. Ma on specjalne znaczenie użytkowe nie tylko dla pracowników administracyjnych, ale również dla ogółu nauczycieli."

„GŁOS NAUCZYCIELSKI"

„...Z prawdziwym zadowoleniem należy powitać inicjatywę Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych w sprawie wydawania systematycznie opracowanego zbioru przepisów z zakresu administracji szkolnictwa. Pierwszy tom tego zbioru: „Kwalifikacje zawodowe nauczycieli szkół powszechnych" czyni wrażenie dodatnie. Książka daje więcej, aniżeli obiecuje tytuł. Zawiera bowiem nie tylko właściwe przepisy zasadnicze, normujące kwalifikacje zawodowe nauczycieli szkół powszechnych, ale podaje także wyczerpujące zestawienie innych przepisów, które pozostają w związku z kwalifikacjami. Podział materiału według zasadniczej treści daje należyty przegląd i ułatwia orientację. Zaletę książki stanowi uwzględnienie obok przepisów opublikowanych, także wyjaśnień nieraz bardzo istotnych, a podanych przez właściwe władze tylko przygodnie przy rozstrzyganiu przypadków indywidualnych. Dokładny przegląd treści prowadzi do wniosku, że cel książki, a mianowicie usunięcie trudności w korzystaniu z obowiązujących przepisów i udostępnienie ich w właściwej postaci dla potrzeb praktycznych został osiągnięty. Starannie i gruntownie opracowany podręcznik dra Zygmunta Kwiatkowskiego i dra Stefana Białasa, przeznaczony nie do źródłowych badań, lecz do użytku praktycznego, odda niewątpliwie najlepsze usługi nauczycielstwu i organom administracji szkolnej."

„OŚWIATA I WYCHOWANIE"

PORADNIK UCZNIOWSKI

I. JÓZEF HEŁCZYŃSKI: **SAMORZĄD KLASOWY I SZKOLNY.** Str. 35. Cena zł 0,30

II. JÓZEF HEŁCZYŃSKI: **PISANIE USTAWY SPÓŁDZIELNI UCZNIOWSKIEJ, KÓŁ SZKOLNYCH.** Str. 23. Cena zł . . 0,30

III. JÓZEF HEŁCZYŃSKI: **PISANIE REGULAMINÓW, PROTOKOŁÓW, KRONIKI SZKOLNEJ. PRACA WEWNĘTRZNA ORGANIZACJI UCZNIOWSKICH.** Str. 34. Cena zł . . 0,30

IV. JÓZEF HEŁCZYŃSKI: **PROWADZENIE UPROSZCZONEJ RACHUNKOWOŚCI I BIUROWOŚCI W ORGANIZACJACH UCZNIOWSKICH. PRZYKŁADY I WZORY.** Str. 64. Cena zł 0,50

V. WIKTOR FRANTZ: **TWORZENIE ZASTĘPÓW HARCERSKICH.** Str. 46+1 nlb. Cena zł 0,60

VI. WANDA FRANTZOWA: **ZAKŁADANIE GROMAD ZUCHOWYCH.** Str. 44+2 nlb. Cena zł 0,60

Broszurki z cyklu „Poradnik Uczniowski" stanowią nader pożyteczny przewodnik dla organizacyj młodzieżowych oraz poważną pomoc dla opiekujących się nimi nauczycieli i wychowawców.

Cztery pierwsze tomiki zawierają wskazówki organizacyjne dla wszelkiego rodzaju zrzeszeń młodzieży szkolnej, tomiki 5-ty i 6-ty poświęcone są organizacji gromad zuchowych i zastępów harcerskich.

Wszystkie tomiki mają charakter ściśle praktyczny, oparty na doświadczeniu organizacyjnym autorów.

Ceny broszur są niezwykle niskie, aby książki dostępne były dla jaknajszerszych rzesz młodzieży i wychowawców.

W każdej księgarni można otrzymać bezpłatnie „Wieść o książce" wyczerpujący biuletyn informacyjny PWKS.

38 204

Tłoczono w Drukarni L. Wiśniewskiego we Lwowie, ulica Ossolińskich L. 16
pod zarządem Klemensa Preidla.